

HANGON KAUPUNKI

HANGÖ STAD

Stranddetaljplan för Drottningstrand,

som berör del av fastigheten Drottningstrand 78-401-3-27 och del av fastigheten Nygård I 78-401-3-11 i Tvärminne by i Hangö stad.

Beskrivning av stranddetaljplanen, förslag

22.4.2022, 31.10.2024

Anhängiggörande, behandling och PDB: MILJ 21.7.2021 §15

Planförslag: MILJ 12.5.2022

Godkänt:

1. BAS- OCH IDENTIFIKATIONSUPPGIFTER

1.1. Identifikationsuppgifter

Identifikationsuppgifterna visas på pärmbladet.

1.2. Planområdets läge

Planeringsområdet är beläget nordösterut från Tvärminne by. Den nordligare delen av planeringsområdet finns längs Tvärminnevägen och den sydligare längs J. A. Palméns väg. Från planeringsområdena är avståndet till Hangö ca 17 km och till Ekenäs ca 27 km. Planeringsområdets läge visas på pärmbladet och på följande bilder (se Bild 1 och Bild 2).

Bild 1: Planområdets läge med rött. Kartutdrag: Hangö stads karttjänst.

1.3. Planens namn och syfte

Stranddetaljplanen heter Stranddetaljplan för Drottningstrand. Syftet med stranddetaljplanen är att anvisa placeringen av byggplatser för fritidsbostäder med egen strand. Dimensionellt sett har fastigheten Drottningstrand två byggrätter med egen strand. I östra delen av stranden finns den nuvarande bastustugan och en ekonomibygnad. Avsikten är att flytta en strandbyggrätt från fastigheten Nygård I (nedan *Nygård*) till Drottningstrand. Området på fastigheten Nygård anvisas i planen som M- och MY-områden. Planområdets gräns och närinfluensområde visas på följande bild.

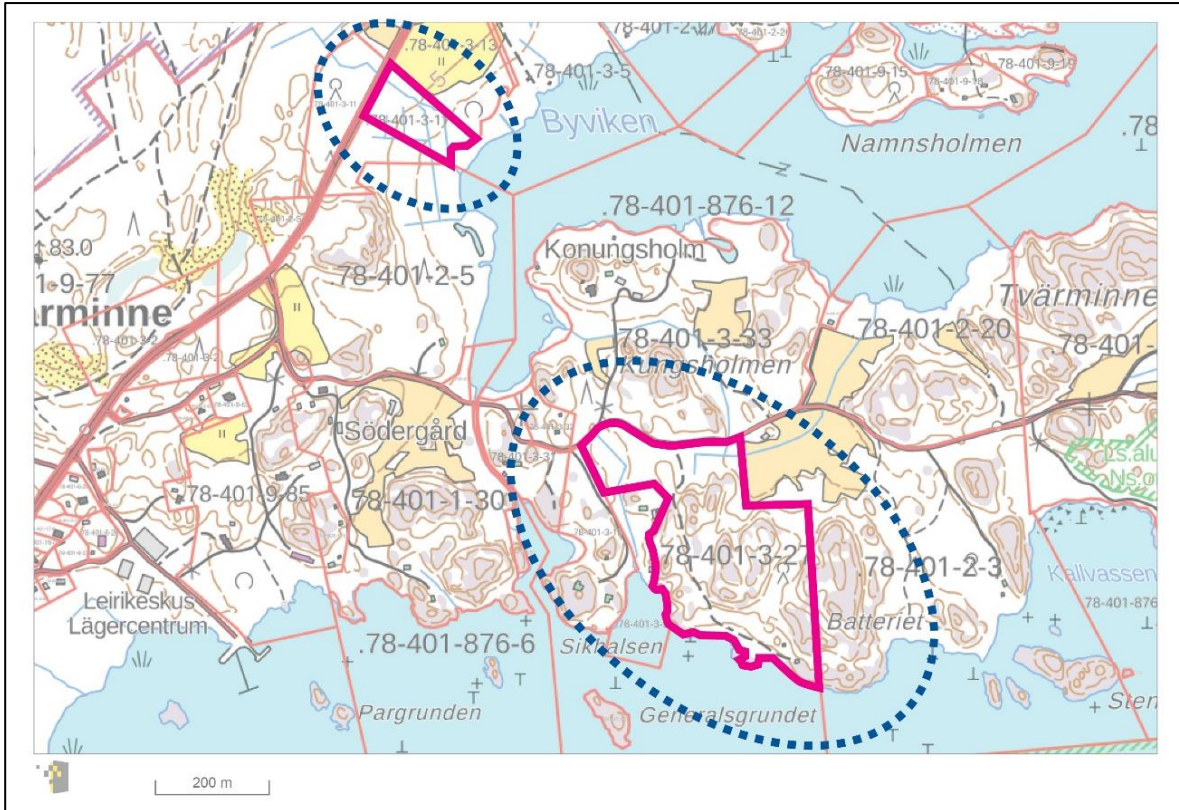

Bild 2: Planeringsområdet visas på kartutdraget med en ljusröd linje och närinfluensområdet med en blå streckad linje. Kartutdrag: LMV/Paikkatietoikkuna.fi.

INNEHÅLL

1. BAS- OCH IDENTIFIKATIONSUPPGIFTER	1
1.1. IDENTIFIKATIONSUPPGIFTER.....	1
1.2. PLANOMRÅDETS LÄGE	1
1.3. PLANENS NAMN OCH SYFTE	1
2. FÖRTECKNING ÖVER BESKRIVNINGENS BILAGOR OCH ANDRA HANDLINGAR, BAKGRUNDSUTREDNINGAR OCH KÄLLMATERIAL SOM BERÖR PLANEN	5
3. SAMMANFATTNING	6
4. UTGÅNGSPUNKTER	6
4.1. UTREDNING OM FÖRHÅLLANDENA I PLANERINGSOMRÅDET	6
4.1.1. <i>Allmän beskrivning av området</i>	6
4.1.2. <i>Gjorda utredningar</i>	7
4.1.3. <i>Naturmiljö</i>	7
4.1.4. <i>Vattenvegetationen i Natura-området</i>	10
4.1.5. <i>Landskapet</i>	11
4.1.6. <i>Den bebyggda miljön</i>	12
4.1.7. <i>Kulturhistoria och fornlämningar</i>	17
4.1.8. <i>Grundvattenområden, vattendrag</i>	18
4.1.9. <i>Trafik, vattenförsörjning</i>	18
4.2. SKYDDSBESLUT.....	18
4.3. MARKÄGOFÖRHÅLLANDEN	19
4.4. BASKARTA.....	19
4.5. PLANERINGSSITUATIONEN	19
4.5.1. <i>Riksomfattande mål för områdesanvändningen (RMO)</i>	19
4.5.2. <i>Landskapsplan</i>	19
4.5.3. <i>Generalplaner</i>	20
4.5.4. <i>Detaljplan/Stranddetaljplan</i>	21
4.5.5. <i>Byggnadsordning</i>	21
4.5.6. <i>Byggförbud</i>	22
5. OLIKA SKEDEN I PLANERINGEN AV STRANDETALJPLANEN	22
5.1. BEHOVET AV PLANERING	22
5.2. PLANERINGSSTART OCH BESLUT	22
5.2.1. <i>Planeringsstart</i>	22
5.2.2. <i>Anhängiggörande</i>	23
5.3. DELTAGANDE OCH SAMARBETE	23
5.3.1. <i>Deltagande och förfarande för växelverkan</i>	23
5.3.2. <i>Myndighetssamarbete</i>	23
5.4. STRANDETALJPLANENS MÅL	23
6. BESKRIVNING AV STRANDETALJPLANEN	23
6.1. PLANENS STRUKTUR.....	23
6.2. DIMENSIONERING OCH JÄMLIK BEHANDLING AV MARKÄGARE	24
6.3. UPPFYLLANDET AV PLANERINGSMÅLEN OCH MÅLEN FÖR MILJÖNS KVALITET.....	25
6.4. KVARTERSOMRÅDEN	26
6.4.1. <i>Kvartersområde för fritidsbostäder (RA)</i>	26
6.4.2. <i>Jord- och skogsbruksområde (M)</i>	27
6.4.3. <i>Jord- och skogsbruksområde (M-1)</i>	27
6.4.4. <i>Jord- och skogsbruksområde med särskilda miljövärden (MY)</i>	27
6.4.5. <i>Jord- och skogsbruksområde med särskilda miljövärden (MY-1)</i>	27
6.5. TRAFIK	27
6.6. TEKNISK FÖRSÖRJNING OCH EL	27
6.7. PLANENS KONSEKVENSER	28
6.7.1. <i>Allmänna konsekvenser</i>	28
6.7.2. <i>Konsekvenser för natur, naturvärden, grundvatten och landskap</i>	28
6.7.3. <i>Konsekvenser för den byggda miljön</i>	29

6.7.4.	Uppfyllandet av kraven på innehåll i MBL 73 §:	29
6.7.5.	Konsekvenser för Natura 2000-områden.....	31
6.7.6.	Sammanfattning.....	32
6.8.	STÖRANDE FAKTORER I MILJÖN.....	32
6.8.1.	Allmänt	32
6.8.2.	Modellering över skjutbullret som fanns tillhanda vid utarbetandet av förslaget till stranddetaljplanen och granskningar utifrån den	33
6.8.3.	Efter framläggningen av förslaget till stranddetaljplan för Drottningstrand har en ny modellering tagits fram över skjutbullret.....	35
6.8.4.	Resultaten av bullermodelleringen och rekommendationer	40
7.	JUSTERINGAR OCH UPPDATERINGAR SOM GJORTS EFTER FRAMLÄGGNINGEN AV FÖRSLAGET TILL STRANDEDETALJPLAN OCH UTLÅTANDENA	40
7.1.	JUSTERINGAR OCH UPPDATERINGAR SOM GJORTS UTIFRÅN UTLÅTANDENA SAMT EFTER MYNDIGHETSSAMRÅDET 12.12.2023 41	
7.2.	HUR SKJUTBULLRET FRÅN FÖRSVARSMAKTENS VERKSAMHET I SYNDALEN HAR BEAKTATS I PLANLÄGGNINGEN.....	42
7.3.	SMÄRRE JUSTERINGAR OCH UPPDATERINGAR SOM GJORTS I SLUTSKEDET AV PLANARBETET	43
8.	GENOMFÖRANDET AV STRANDEDETALJPLANEN	43
8.1.	ANSVAR FÖR GENOMFÖRANDET	43
8.2.	TAJMNING AV GENOMFÖRANDET.....	44
8.3.	UPPFÖLJNING AV GENOMFÖRANDET	44
9.	KONTAKTUPPGIFTER	44

2. FÖRTECKNING ÖVER BESKRIVNINGENS BILAGOR OCH ANDRA HANDLINGAR, BAKGRUNDSUTREDNINGAR OCH KÄLLMATERIAL SOM BERÖR PLANEN

Förteckning över bilagorna till beskrivningen:

Bilaga 1. Blankett för uppföljning av detaljplanen

Förteckning över andra handlingar, bakgrundsutredningar och källmaterial som berör planen

- Äldre utredningar och utredningar som tagits fram för planprojektet:
 - A. VESIKASVILLISUUSSELVITYS (INVENTERING AV VATTENVEGETATIONEN)
Tvärminnen kylän vesialueen vesikasvillisuuskartoitus Natura 2000 alueella. A. Riihimäki 22.10.2009.
 - B. LUONTOSELVITYS (NATURINVENTERING)
Hangon kaupunki, Drottningstrand, Luontoselvitys. FL J. Hietaranta, Ekotoni KY 2007.
 - C. MUINAISJÄÄNNÖSINVENTOINTI (INVENTERING AV FORNLÄMNINGAR)
Hanko Tvärminne ranta-asemakaava-alueen muinaisjäännösinventointi, V. Laakso, J. Stenberg, Mikroliitti Oy 2014.
 - D. AMPUMAMELUSELVITYS (UTREDNING OM SKJUTBULLRET)
Syndalenin ampuma- ja harjoitusalue. Ympäristömeluselvitys, uppdatering 2018. TL Akustiikka, Akukon Oy 23.11.2018.
 - E. LUONTOSELVITYS (NATURINVENTERING)
Drottningstrandin asemakaavamuutos, Lepakko-, kasvillisuus- ja luontotyyppiselvitys. L. Erävuori, J. Kiiski, Sitowise 20.8.2021.
 - F. RAKENNUSOIKEUDEN MÄÄRITTELY (BESTÄMNING AV BYGGRÄTTEN)
Rakennusoikeuden laskennallinen määrittely emättilavuonna (1958) voimassa olleeseen tilajaotukseen perustuen. DI S. Lamppu, Kiinteistökehitys ja kaavoitus SKLM Oy 30.9.2021.
 - G. Program för deltagande och bedömning (PDB).
- Utredningar och granskningar som utarbetats under och efter framläggningen av planförslaget samt annat källmaterial och andra utskrifter:
 - H. NY MODELLERING AV SKJUTBULLRET: ”Ramboll Oy, Hanko-Syndalen-Tvärminne, ampumaharjoitusalueen, melumallinnus, meluselvitys, 1510078133, 29.9.2023.”
 - I. Mer exakta bullermodeller som tagits fram utifrån modelleringen (punkt H. i materialet).
 - J. Bemötanden av utlåtanden som inkommit om planförslaget
 - K. Sammanfattning av miljötillståndsbeslut (pdf): RFV, FD och HFD
 - L. Uppdaterad dimensionering av byggrätten.
 - M. Del A av promemorian från myndigheternas samråd 12.12.2023.
 - N. Drottningstrand, Ekologiska förbindelser.

3. SAMMANFATTNING

Utarbetandet av stranddetaljplanen baserar sig på det planmässiga genomförandet och ibruktageandet av de områden för fritidsboende (RA²) som anvisats i Hangö stads generalplan genom mer detaljerad (strand)detaljplanering. Genom stranddetaljplanen fastställs fördelningen av den befintliga byggrätten för fritidsbostäder med beaktande av natur- och andra skyddsvärden samt skjutbullret från Syndalen.

Planläggningen har startat på markägarnas initiativ. Planen berör del av fastigheten Drottningstrand 78-401-3-27 och del av fastigheten Nygård I 78-401-3-11 i Tvärminne by i Hangö stad. Fastigheterna är privatägda. Planområdet utgör totalt 10,9818 ha (mätt på plankartan, den slutliga planen). På fastigheten Drottningstrand finns det en strandbastu och en ekonomibyggnad i östra delen av strandområdet. I strandens västra ända finns en liten gammal ekonomibyggnad. Från fastigheten Nygård I flyttas en dimensionsenlig strandbyggrätt till Drottningstrand. Enligt planbestämmelserna har byggrätten flyttats från M-, M-1-, MY- och MY-1-områden till RA-kvartersområden.

I stranddetaljplanen har två RA-kvarter anvisats på fastigheten Drottningstrand med sammanlagt tre (3) byggplatser för fritidshus. På varje byggplats för anvisas högst 150 vy-m² byggrätt för fritidsboende samt 70 vy-m² ekonomibyggnader, i vilket ingår en bastu på högst 25 vy-m². Den nuvarande bastubyggnaden finns i den östligaste delen av strandområdet. De övriga byggplatserna är obebyggda. I övrigt anvisas M-, M-1- och MY- samt MY-1-områden i planområdet. I M-1-området får man placera en högst 50 vy-m² stor ekonomibyggnad som behövs för skötseln av området (området används som fårbeta). I övriga M- och MY- samt MY-1-områden anvisas ingen byggrätt.

De värdefulla naturområden och viktiga livsmiljöer som tagits upp i naturinventeringen har anvisats med (dubbel-)beteckningarna lu0 och lu0-1 och relaterade planbestämmelser. För M-, M-1-, MY- och MY-1-områden har dessutom getts bestämmelser som syftar till att värna om och bevara landskaps- samt natur- och miljövärdena (dessutom bl.a. förbud mot kalhuggning).

I planen ges bestämmelser som byggnaders fasadmateriell och färgsättning. Klara färger och reflekterande ytmaterial bör inte användas.

För bedömningen av skjutbullret har en ny preciserande bullermodellering sammanställts år 2023. **(Se punkt 2. H.)**. I modelleringen baserar sig terränguppgifterna på laserskannat material från Lantmäteriverket. De uppgifter om skjutverksamhetens omfattning som skulle användas för modelleringen och modelleringsanvisningar begärdes och erhöles av Försvarsmakten i början av 2023. I planen ges särskilda bestämmelser med hänsyn till eventuella bullerolägenheter från Syndalens skjutlägerområde.

4. UTGÅNGSPUNKTER

4.1. Utredning om förhållandena i planeringsområdet

4.1.1. Allmän beskrivning av området

Fastigheten Nygård omfattar 4,687 ha, varav 1,4332 ha ingår i planen. Fastigheten Drottningstrand omfattar 9,8998 ha, varav 9,5486 ha ingår i planen. Planområdet utgör totalt 10,9818 ha (enligt plankartan). Inga vattenområden ingår i planen. Enligt mättingsanvisningen i uppföljningsblanketten för detaljplanen är den verkliga strandlinjen i hela planområdet ca 0,54 km. Den dimensionerande (korrigerade) strandlinjen är ca 0,45 km. En närmare beskrivning av området ges i följande stycken.

4.1.2. Gjorda utredningar

Flera utredningar har sammanställts över området. Utredningarna och det övriga bakgrundsmaterialet beskrivs i **punkt 2. A.–N.** "Förteckning över beskrivningens bilagor och andra handlingar, bakgrundsutredningar och källmaterial som berör planen".

4.1.3. Naturmiljö

Utredningarna och utarbetandet av stranddetaljplanen för Drottningstrand har pågått i flera år. Natur- och miljöinventeringar har gjorts vid flera tidpunkter. Den nyaste naturinventeringen är från år 2021 (Sitowise, se punkt 2. E. ovan). I den har man efter behov beaktat de viktigaste delarna från tidigare inventeringar. I det följande presenteras de viktigaste utdragen ur naturinventeringen från år 2021 (**punkt 2. E.**):

Drottningstrand:

Utredningsområdet är en typisk miljö i den sydvästra skärgården som domineras av tallmoar och hållmarksskogar med ställvis kala klippor. Trädbeståndets ålder varierar. De äldsta träden finns uppe på och längs kanterna av klipporna. Murkna träd saknas nästan helt och det förekommer ingen tydlig flerskiktighet. I norra delen av utredningsområdet är naturen frodigare. Här förekommer färska mesotrofa lundar och hassellundar samt betesmark som är öppen i mitten men kantad med ett gles trädbestånd, som består av bl.a. lönn och hasselbuske.¹

Stranden i utredningsområdet är en småskalig mosaik av karga klippor som varvas med steniga ängsstränder. Ängsstränderna har ett mångsidigt artbestånd medan strandklipporna är karga rundhällar med knappt någon vegetation alls. I utredningsområdet finns även två sandstränder. Stränderna är öppna och det finns knappt om vegetation; vitstjälksranunkel, blåstång och grön-slick. Nära stranden finns ett flertal gamla och resliga tallar.²

Den större sandstranden är den mest värdefulla miljön i utredningsområdet. Dessutom har de steniga ängsstränderna ett mångsidigt artbestånd trots att stränderna är små till arealen. Hållmarksskogarna är i naturligt tillstånd och med sina gamla tallar representativa. Nära stranden finns dessutom enskilda, mycket gamla tallar som framträder stiltigt i landskapet. Lunden som omger betesmarken i norra delen är en representativ, om än relativt allmän naturtyp.³

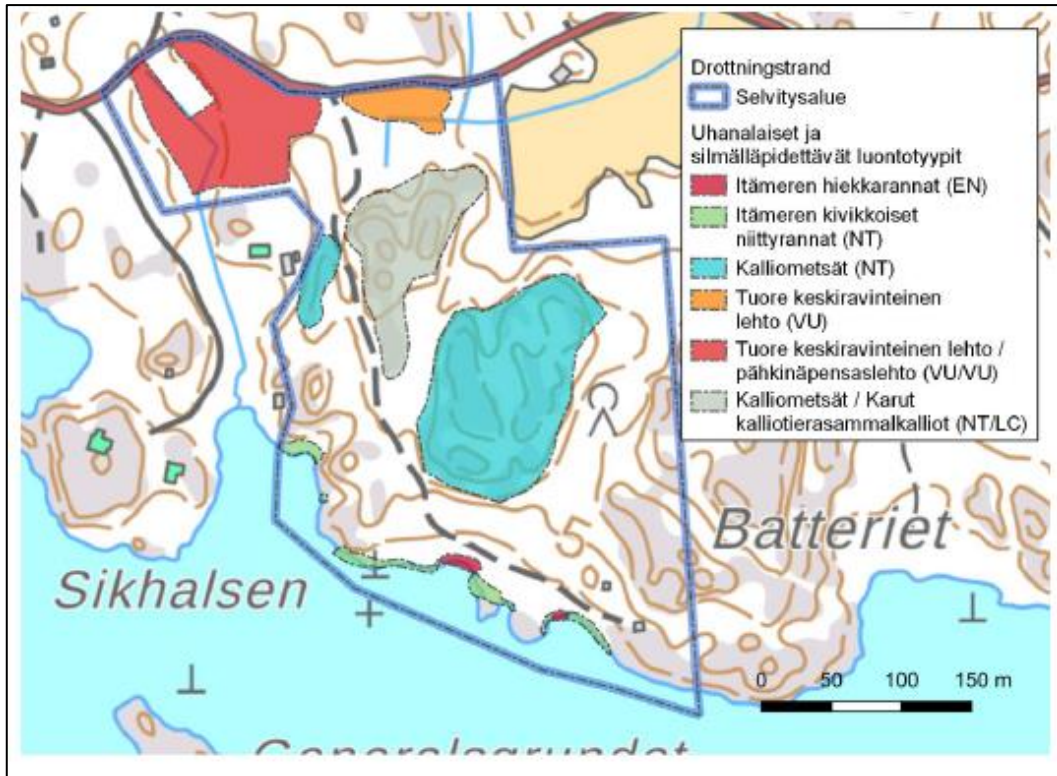

Bild 3: Bild 8 i naturinventeringen "Hotade och nära hotade naturtypsfigurer".

Nygård:

Utredningsområdet består av en flack tallblandskog som reser sig svagt från Byviken i riktning mot fastlandet. I kanten av vattenområdet finns en zon av vassruggar och en zon av högorter, som övergår stegvis till klubbaskärr/ormbunskärr och vidare till färsk lund och färsk mo. Ställvis förekommer också naturtypen fuktig mesotrof lund (bräken). På den mest låglänta delen finns gamla ledningsdiken som har förändrat miljön något särskilt vid kärret så att det påminner mer om ett lundkärr.⁴

Trädbeståndet är homogent och består främst av vårdade tallar. Beståndet domineras av granar på några ställen. Vid lunden förekommer gran och lövträd i underväxten. Den västra sidan av Tvärminnevägen är en vårdad talldunge på frisk mo. På de fuktigare delarna förekommer arter som är typiska för lundartad mo.⁵

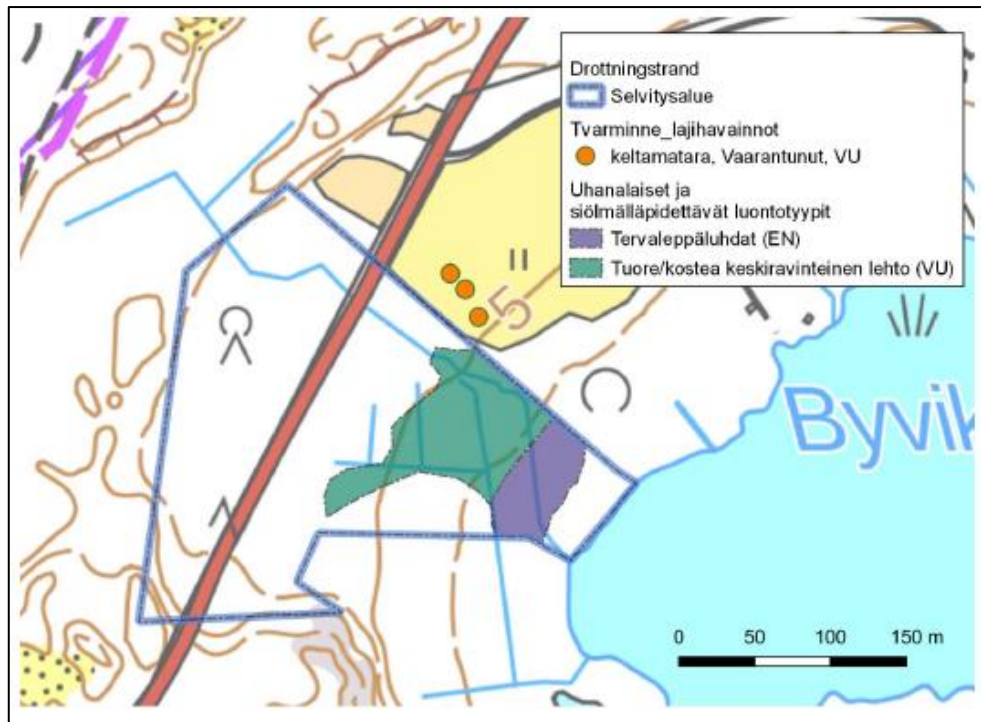

Bild 4: Bild 17 i naturinventeringen (Sitowise 2021) "Hotade och nära hotade naturtypsfigurer".

Fladdermöss:

I utredningsområdet finns det knappt om lämpliga jaktmiljöer för fladdermöss. Stränderna är öppna och det finns inga lövträd, skogarna är rätt så glesa tallskogar. I den norra delen finns det frodigare natur som bättre skulle kunna erbjuda föda. Inga lämpliga dagsgömmor eller boplatser påträffades. De få byggnaderna på fastigheten föreföll inte vara sådana att fladdermöss skulle kunna ta sig till yttertak. Bottenbjälklaget i byggnaderna är ventilerat.

Vid kartläggningen av fladdermöss observerades en eller två jagande nordiska fladdermöss på J.A. Palméns väg i juli (Bild 18). I augusti påträffades en nordisk fladdermus på samma väggavsnitt. Båda individerna använde vägområdet för att fånga byten och inga fladdermöss påträffades alls i den öppna miljön i betesområdet. Utanför utredningsområdet, i den smala "ån" mellan Tvarminne och fastlandet, jagade vid båda kartläggningsbesöken flera (åtminstone fem) vattenfladdermöss. Vattenfladdermössen jagade i riktning med "ån" och också inne i Byviken.⁶

Det finns inga fortplantnings- eller rastplatser för fladdermöss i utredningsområdet, inte heller några väsentliga jaktmiljöer. Jaktområden av hög kvalitet finns i den närmaste omgivningen både för nordiska fladdermöss och vattenfladdermöss.⁷

Fågelbeståndet:

Strandområdena på Drottningstrand är öppna och erbjuder inga lämpliga häckningsplatser för fåglarna. Utanför planområdet finns emellertid klippiga skär där man kan tänka sig att fåglar häckar. I skärgårdsregionerna finns de skär och holmar som är värdefulla häckningsplatser vanligtvis längre ut till havs.⁸

Inventeringen från år 2017 (punkt 2. B.)

I det område som är föremål för planeringen av markanvändningen (Drottningstrand) observerades i samband med terrängbesök 13 fågelarter, varav fisktärnan hör till arterna i bilaga I till fågeldirektivet och skratmåsen är bland de sårbara arterna i den finska klassificeringen av utrotningshotade arter. Planläggningen har inga betydande konsekvenser för någondera arten.

Inga spinnare eller trädlärkor påträffades under terrängbesöken. I områdets mellersta del finns lämpliga livsmiljöer för dessa arter, men inte ens här gjordes några observationer. Det bör också märkas att inget byggande planeras i denna del.

I planeringsområdet sågs inga tecken på förekomst av flygekorre. Skogarna består av sådana typer av livsmiljöer som inte ger anledning att anta att det skulle finnas flygekorrar i området.⁹

4.1.4. Vattenvegetationen i Natura-området

Anu Riihimäki ansvarade för kartläggningen av vattenvegetationen i vattenområdet inom Natura 2000-området i Tvärminne by ("Tvärminnen kylän vesialueen vesikasvillisuuskartoitus Natura 2000 alueella", 22.10.2009) (punkt 2. A.).

Undervattensvegetationen kartlades 9–11.10.2009 genom att spana och videofilma från en båt och dragga upp vegetationsprov från botten. Hur rikligt det förekommer olika växtarter bedömdes delområdesvis (Byvikens område A, som indelades i delområdena A1, A2, A3 och A4, samt området söder om Byviken B, som indelades i delområdena B1, B2, B3, B4, B5 och B6). Område B gränsar till fastigheten/planområdet Drottningstrand.¹⁰

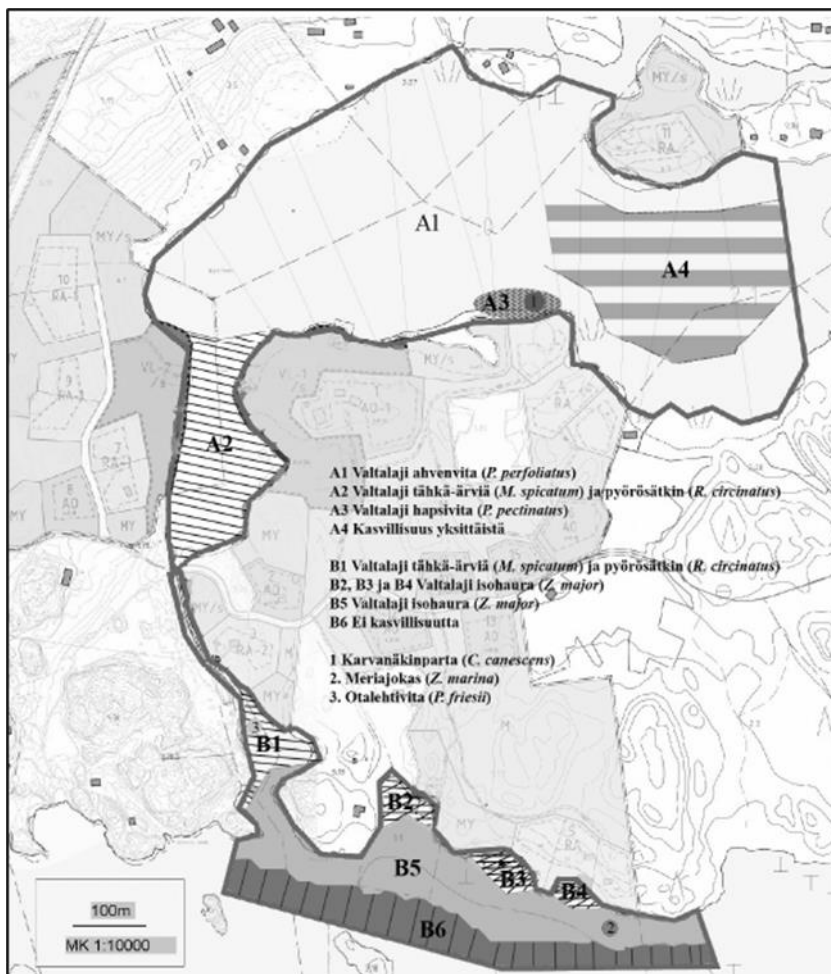

Bild x: Bild 1 i undersökningen av vattenvegetationen, "Vegetationskarta och dominerande arter i delområdena".

Området söder om Byviken (undersökningsområde B) skiljer sig på grund av den öppna stranden avsevärt från undersökningsområde A, Byviken. I undersökningsområde B är stränderna steniga och klippiga, och därför består strandvegetationen av blåstång. Där man går djupare ändras bottenkvaliteten till sand. Undersökningsområde B, bortsett från viken B1, kan i fråga om vegetationen och bottenkvaliteten anses företräda Natura 2000-naturtypen "sublittoral sandbank" (Airaksinen O. ja Karttunen K. 2001). Eftersom området ingår i Natura 2000-nätverket är det viktigt att beakta naturtypen vid planeringen av byggandet.¹¹

4.1.5. Landskapet

Drottningstrand

I planeringsområdets norra del, där det bl.a. finns hagmark och en liten, öppen betesäng, är avseende topografin relativt flackt (+ 1,3–3,3 m.ö.h. i snitt). Norra delen är klart frodigare än de mellersta och södra delarna. Betesmarken är det enda klart öppna landskapsrummet. För övrigt är området i huvudsak slutet på grund av det lummiga trädbeståndet. I området löper två diken, av vilka det västligare rinner via grannfastigheten ut i havet. Diket i öster rinner mot nordost och vidare genom åkrarna ut i havet.

Körförbindelsen till Drottningstrand går från mitten av norra delen via västra gränsen och stranden till områdets sydöstra hörn. Vägen är smal, utan beläggning och i huvudsak gräsyta. Byggnaderna är belägna i den sydöstra delen av stranden. Bastustugan och ekonomibyggnaden står på ett klippigt område och härifrån öppnar sig vidsträckta havsvyer. Det finns inga bryggor eller andra strandkonstruktioner i området. Nära havsviken i sydväst finns ett litet skjul (flyttbart, på medar).

Mellersta och södra delen är mycket omväxlande till topografin. De högsta punkterna ligger på hela +14 m.ö.h. Området är i huvudsak en sluten, talldominerad skog som varvas med berg i dagen. I de mellersta delarna av området uppkommer inga långa eller vida vylinjer. Från de södra delarna och stranden med åldriga, stiliga sköldbarkstallar uppkommer långa vylinjer mot havet. Tallarna är viktiga element i landskapet.

På havsstranden finns det två sandavsnitt som kantas och varvas med stenar och rundhällar. Den östligaste delen av stranden har ett längre liknande klippavsnitt. På stranden växer strandängar och härifrån är vyerna mot havet öppna. Stranden på Drottningstrand är med sina åldriga tallar värdefull med hänsyn till såväl naturen som landskapet.

Nygård

I fråga om topografin är området i huvudsak flackt stigande från stranden mot Tvärminnevägen. På stranden växer det högrörter/vassruggar som övergår stegvis till klibbalskärr/ormbunkskärr och vidare till färsk lund och mo.¹² Området är i huvudsak ett slutet landskap. Utdikningen har dränerat och delvis förändrat området. Området är obebyggt och det finns inga körförbindelser på det. Stranden öppnar sig österut mot Byviken. Planområdets topografi och marktäcke visas på följande bilder (se Bild 5 och Bild 6).

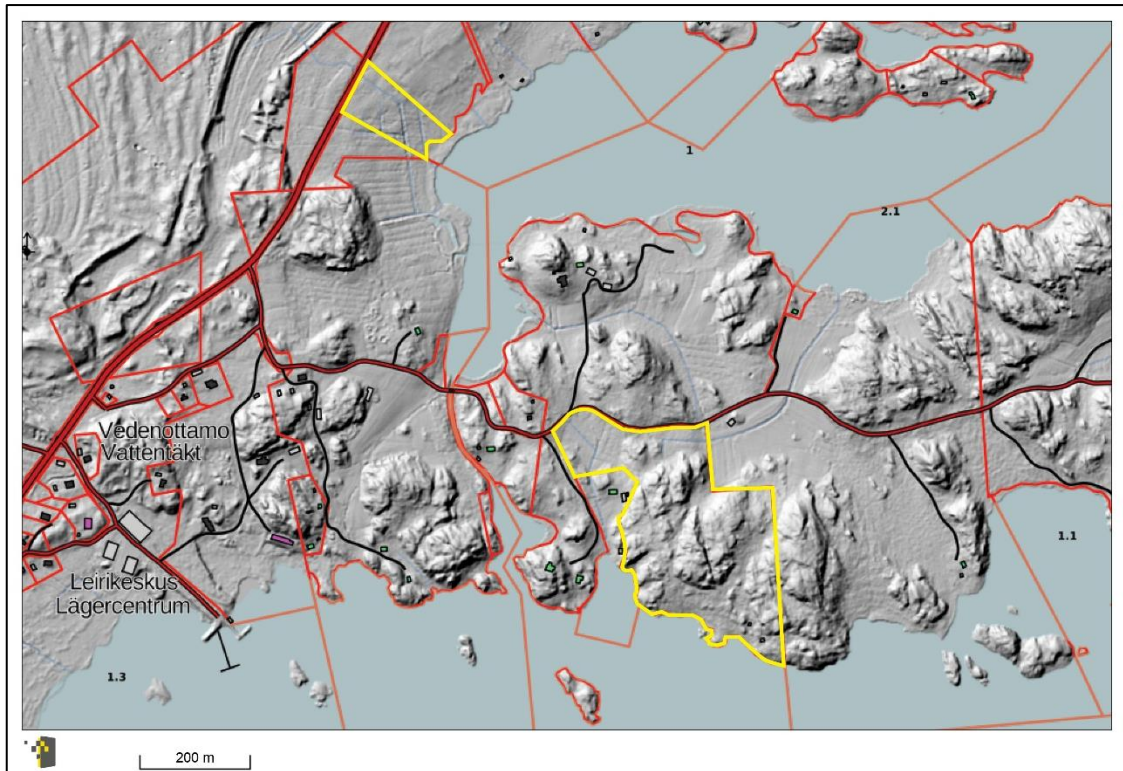

Bild 5: Topografin i planeringsområdet. Kartunderlag: LMV/Paikkatietoikkuna.fi.

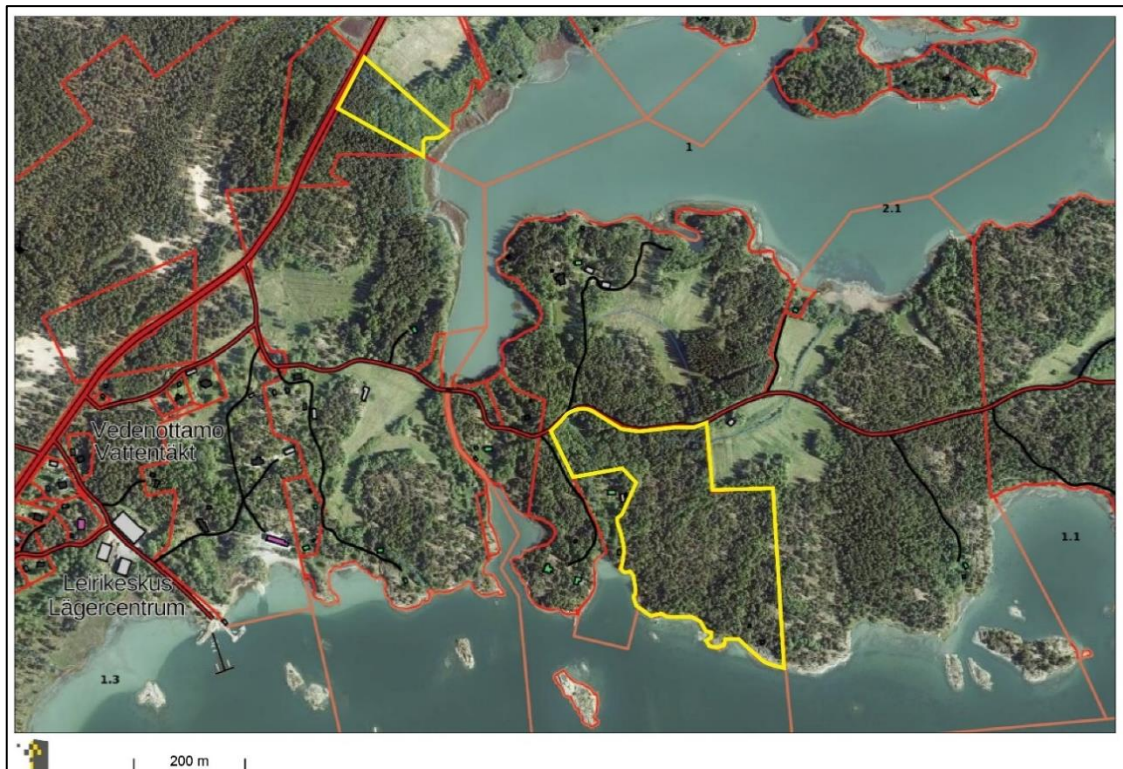

Bild 6: Flygfoto som visar marktäcket i planeringsområdet. Kartunderlag: LMV/Paikkatietoikkuna.fi.

4.1.6. Den bebyggda miljön

Delområdet Nygård är obebyggt. På delområdet Drottningstrand finns en bastustuga samt en ekonomibyggnad och ett litet flyttbart skjul på medar. Till vardera fastigheten går en befintlig väg- eller körförbindelse.

Bild 7: Bastustuga norrifrån.

Bild 8: Bastustuga västerifrån.

Bild 9: Bastustuga söderifrån.

Bild 10: Bastustuga österifrån.

Bild 11: Ekonomibyggnad söderifrån.

Bild 12: Ekonomibyggnad norrifrån.

Bild 13: Ekonomibygnad norrifrån.

Bild 14: Ekonomibygnad söderifrån.

Bild 15: Ekonomibygnad österifrån.

4.1.7. Kulturhistoria och fornlämningar

Enligt en utredning som Mikrolitti Oy gjorde 2014 finns det inga fornlämningar i delområdet Nygård. På fastigheten Drottningstrand finns det fem fasta fornlämningar (**punkt 2. C.**). Objekten har uppkallats Batteriet 3–7 efter området.¹³ Batteriet 1–2 ligger på grannfastigheten.

Tidigare undersökningar: Sirkka-Liisa Seppälä 2005 inventering, Georg Haggren, Tuuli Heinonen och Elina Terävä 2007 inventering, Marja Pälikkö 2008 vård.

I undersökningsområdet (ett större område) kände man sedan tidigare till två fasta fornlämningsobjekt: röset Hangö Batteriet (beteckning: 100003696) (3) och byplatsen från historisk tid Raseborg Tvärminne (beteckning: 1000012986) (1). Byplatsen i Tvärminne har även tagits upp i fornlämningsregistret som följande objekt: Hangö Tvärminne (Tvärminne by) (beteckning: 1000012266) (2) byplats, potentiell fornlämning.

Röset Batteriet (3) på Drottningstrand var tidigare ett punktobjekt i fornlämningsregistret. Vid inventeringen lokaliserades och dokumenterades sju rösen som fasta fornlämningar. Dessa går tillbaka till järnåldern/historisk tid. Ett av rösen (3:1) är utanför undersökningsområdet och ett (3:2) ligger strax på gränsen till det.

Nedan följer en förteckning över fornlämningarna i Mikrolitti Oy:s utredning (Drottningstrand). Alla fornlämningar är fasta stenkonstruktioner. Objekten har benämnts Hangö Batteriet 1–7 och nedan beskrivs deras typ och från vilken tidsålder de är enligt utredningen:

1. Stenkonstruktioner: röse, järnåldern? [utanför planområdet]
2. Stenkonstruktioner: ugnar, historisk tid? [utanför planområdet]
3. [Stensättning] farled: sjömärken, historisk tid
4. Stenkonstruktioner: ugnar, historisk tid

5. Stenkonstruktioner: ugnar, historisk tid
6. Stenkonstruktion: röse, historisk tid?
7. Stenkonstruktioner: stensättningar, historisk tid.

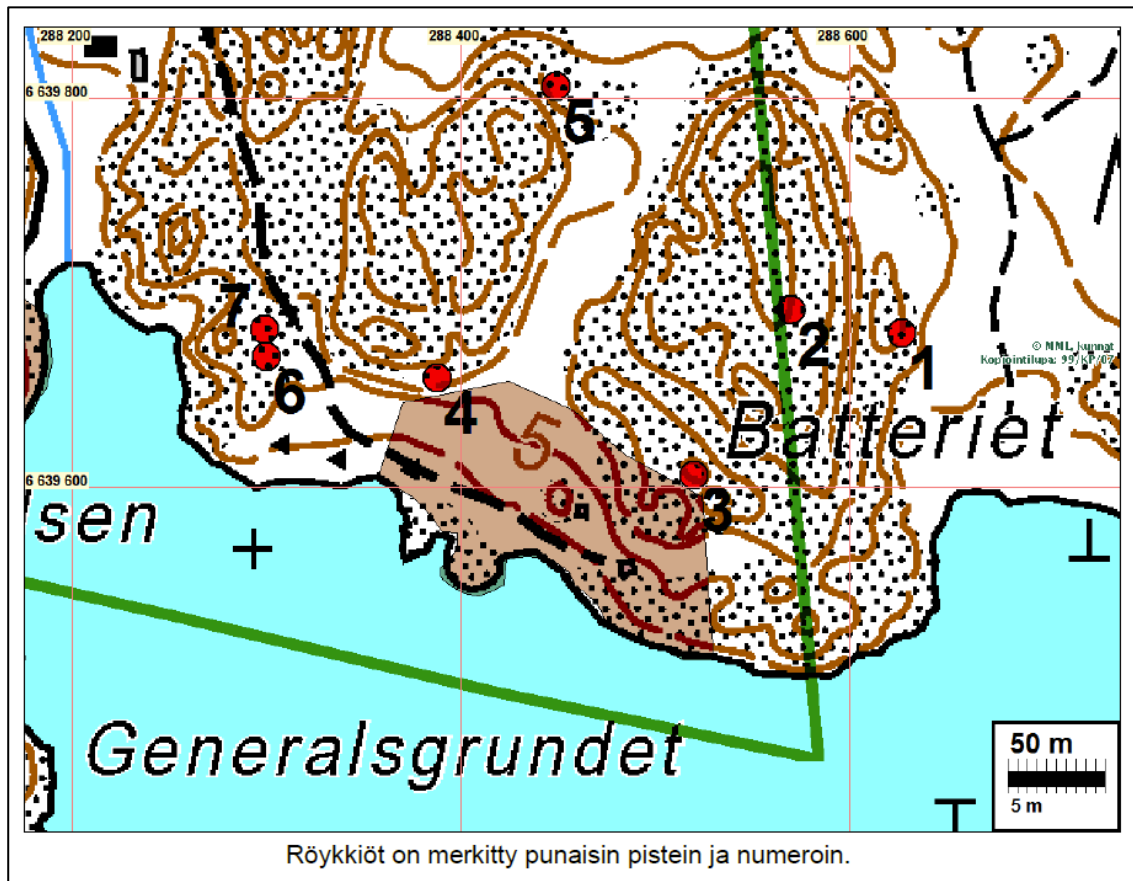

Bild 16: Batteriet 1–7, de fasta fornlämningarnas läge. Batteriet 3–7 finns inom planområdet. Kartutdrag: Mikrolitti Oy 2014.

4.1.8. Grundvattenområden, vattendrag

I landskapsplanen ligger fastigheten Nygård i den sydöstra kanten av ett grundvattenområde. Inom planområdet finns inga vattenområden men planens delområden gränsar till havet och en havsvik.

4.1.9. Trafik, vattenförsörjning

Det går en väg till fastigheten Drottningstrand och de befintliga byggnaderna. Vägen är smal och ytan är gräsbevuxen. Vägförbindelsen bör förbättras för planens ändamål och det behövs också en ny förbindelse till byggplatserna i öster. Till fastigheten Nygård färdas man via ett skogsområde (som används för skogsbruk). Inget egentligt körspår har dragits till fastigheten Nygård. Det finns inget kommunalt vatten och avlopp i området.

4.2. Skyddsbeslut

De havsområden som båda fastigheterna i planområdet gränsar till hör till ett större Natura 2000-område (*De skyddsvärda marina områdena i Ekenäs och Hangö skärgård och Pojoviken*). I planområdet finns inga Natura- eller skyddsområden eller -objekt som skulle ha anvisats i gällande planer.

4.3. Markägoförhållanden

Planeringsområdet är i privat ägo.

4.4. Baskarta

En digital baskarta som utarbetats av Hangö stad har utgjort underlag för planen i Nygårdsområdet. I Drottningstrandsområdet har man dragit fördel av stadens baskarta (bl.a. i fråga om höjdkurvor och fastighetsgränser). Kartan har kompletterats med nya fastighetsgränser och höjdkurvor där det behövs, och dessutom har man tolkat ut byggnadernas placering. Baskartan och planen baserar på plankoordinatsystemet GK24 och höjdsystemet N2000. Stadsgeodeten i Hangö har godkänt baskartan.

4.5. Planeringssituationen

4.5.1. Riksomfattande mål för områdesanvändningen (RMO)

Statsrådet fattade beslut om de riksomfattande målen för områdesanvändningen 14.12.2017. Genom beslutet ersatte statsrådet beslutet om de riksomfattande mål för områdesanvändningen som fattades 2000 och justerades 2008. --- De riksomfattande målen för områdesanvändningen ingår i det planeringssystem som föreskrivs i markanvändnings- och bygglagen.¹⁴ De riksomfattande målen för områdesanvändningen trädde i kraft 1.4.2018.¹⁵ Riksomfattande mål för områdesanvändningen:

- Fungerande samhällen och hållbara färdvägar
- Ett effektivt trafiksystem
- En sund och trygg livsmiljö
- En livskraftig natur- och kulturmiljö samt naturtillgångar
- En energiförsörjning med förmåga att vara förnybar.¹⁶

4.5.2. Landskapsplan

Planeringsområdet omfattas av Västra Nylands etapplandskapsplan, som är en del av helheten Nylandsplanen 2050. Helheten Nylandsplanen har vunnit laga kraft genom Högsta förvaltningsdomstolens beslut 13.3.2023. Nylandsplanen ersätter de tidigare landskapsplanerna bortsett från landskapsplanen för Östersundom och vindkraftslösningen i etapplandskapsplan 4.

Drottningstrands planeringsområde gränsar till ett Natura-område (vattenområde). Natura-området sträcker sig inte ut till markområdena. Fastigheten Nygård är belägen i kanten av grundvattenområdet enligt landskapsplanen. Till övriga delar är planområdet ett så kallat vitt område.

Hela bytätorten Tvärminne med näromgivningar finns i praktiken inom det mycket stora området "Försvarsmaktens bullerområde" i landskapsplanen. Bestämmelse i landskapsplanen: "I samband med den mer detaljerade planeringen av området ska bestämmelserna om miljöbuller tas i beaktande. Vid planeringen av nya, eventuellt bullerkänsliga funktioner på området ska beredas möjlighet för Försvarsmakten att lämna ett utlåtande."

Enligt en preciserande tolkning från Landskapsförbundet i början av 2024: "Beteckningen för bullerzon i landskapsplanen är informativ till sin karaktär och omfattar inte direkt några byggnadsbegränsningar. Bullerfrågan ska beaktas i den mer detaljerade planeringen. Det viktigaste

budskapet i bestämmelsen är att Försvarsmakten ska beredas möjlighet att ge ett utlåtande när bullerkänsliga verksamheter planeras inom det markerade området.”

Enligt tolkningen av bullerzonen i landskapsplanen är det väsentliga att områdes beteckningen inte direkt är ett byggnadsförbud utan att det förutsätts närmare undersökningar och också ett utlåtande av Försvarsmakten. Det bör också märkas att utlåtandet är ett utlåtande som granskas vid bedömningen av planeringslösningen och som i lämpliga delar beaktas efter behov.

Ett utdrag ur etapplandskapsplanen visas på bild 17.

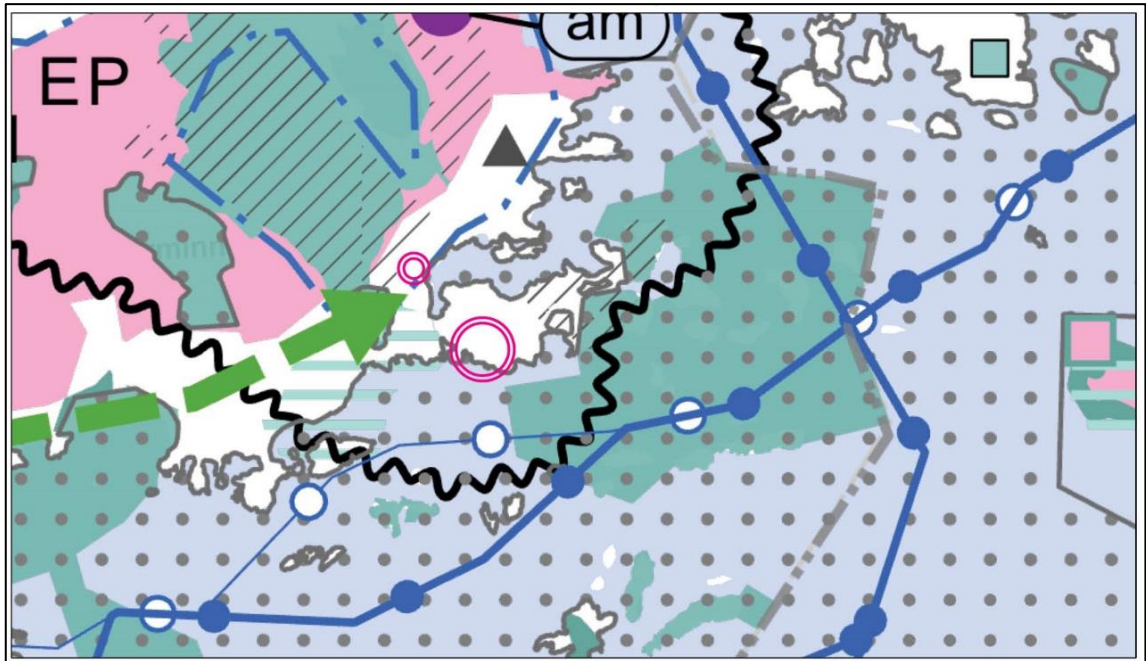

Bild 17: Västra Nylands etapplandskapsplan, utdrag. Planområdets ungefärliga läge har markerats med ljusröda gränser.

4.5.3. Generalplaner

Hangö strandgeneralplan godkändes av stadsfullmäktige 20.12.1984 och fastställdes av Miljöministeriet 4.2.1987.¹⁷ Strandgeneralplanen har rättsverkningar. Hela stranddetaljplaneområdet har anvisats med planbeteckningen RA²: *Område för gles fritidsbebyggelse. Det är inte tillåtet att för området planera i byggnadslagens (370/58) 4 § avsedda nya tätbebyggelseområden. På redan befintliga tätbebyggelseområden är dock kompletteringsbyggande som lämpar sig härför av motiverade orsaker tillåtet.* Ett RKY-utdrag visas på följande bild.

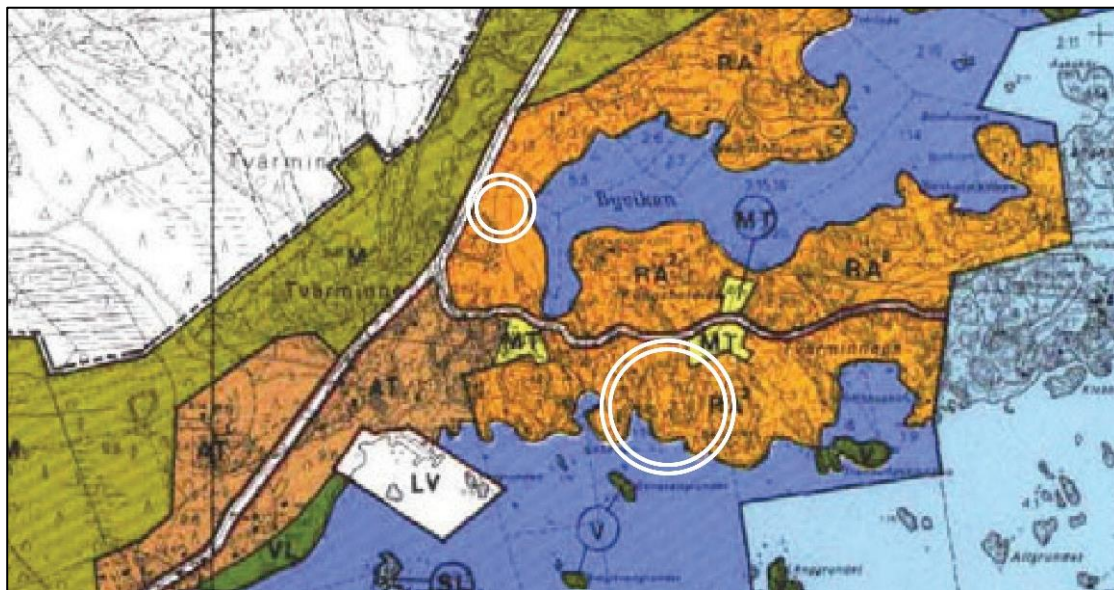

Bild 17: Utdrag ur stranddelgeneralplanen. Stranddetaljplaneområdets ungefärliga läge har markerats med ljusa cirklar. Strandgeneralplanen är från år 1984.¹⁸ Karta: Hangö stad.

4.5.4. Detaljplan/Stranddetaljplan

Det finns inga gällande detaljplaner eller stranddetaljplaner i området. Planeringsområdet har ingått i *Stranddetaljplanen för Byvikens omgivning och lägenheterna Drottningstrand och Konungsholm*, som ingår i Hangö stads planläggningsöversikt 2019¹⁹. Den planen kommer dock inte att föras vidare som sådan utan en stranddetaljplanen utarbetas separat för planeringen av Drottningstrand och Nygård.

I samband med (det nya) initiativet att starta en stranddetaljplan för Drottningstrand föreslog markägarna att det tidigare, mer omfattande stranddetaljplaneprojektet ska läggas ned. Miljönämnden beslöt att den pågående stranddetaljplaneringen ska läggas ned i fråga om fastigheterna 78-401-3-27 och 78-401-3-11. På samma gång antecknade nämnden för kännedom att utarbetandet av en stranddetaljplan startar på fastigheten 78-401-3-27 och del av fastigheten 78-401-3-11. Miljönämnden i Hangö godkände programmet för deltagande och bedömning 27.1.2022 (MILJ § 15).²⁰ Programmet för deltagande och bedömning kungjordes anhängigt 17.2.2022 och finns till påseende under hela planläggningens gång vid tekniska och miljöverket samt på stadens webbplats. Planen uppdateras vid behov allteftersom planläggningsarbetet fortskrider. Programmet för deltagande och bedömning skickades till stadsstyrelsen för kännedom.

4.5.5. Byggnadsordning

Stadsfullmäktige godkände byggnadsordningen 12.9.2001 § 72.²¹ I det följande presenteras de viktigaste utdragen ur de bestämmelser som gäller strandbyggande samt om arrangemangen under byggnadstiden.

§ 5 Byggnadens anpassning till den byggda miljön och landskapet

*Vid byggande skall i mån av möjlighet bevaras byggplatsens naturenlighet och sparas för växtligheten värdefulla kantzoner, betydande skönhetsvärden i naturen samt speciella naturföreelser såsom flyttblock och vackra träd, m.m.*²²

§ 13 Placering och miljöanpassning av byggande på strandområden

Vid byggande på strandområden skall byggnadernas höjdläge, utformning, fasadmaterial och färgsättning beaktas särskilt.

På byggplatsen skall strandzonens växtlighet huvudsakligen bevaras och endast gallring tillåtas.

Byggnadens avstånd från strandlinjen och läget på byggplatsen skall bestämmas så att landskapets naturenlighet i mån av möjlighet bevaras. Likväl skall byggnadens avstånd från strandlinjen enligt medelvattenståndet, om inte annat följer av det ovanstående kravet, vara minst 40 meter och en bostads lägsta golvnivå skall vara minst 0,5 meter högre än högvattenståndet. Om högvattenståndet inte är känt skall den lägsta golvnivån vara minst 1,5 meter högre än medelvattenståndet.

En bastubyggnad får byggas närmare strandlinjen än det ovan nämnda antalet meter. Dess avstånd från den på ovan nämnt sätt beräknade strandlinjen skall emellertid vara minst 10 meter.

²³

§ 14 Omfattningen av byggande på strandområden

På en byggnadsplats får finnas högst ett envånings fritidshus med en bostad och en våningsyta på högst 150 m².

*Våningsytan för en bastubyggnad får vara högst 25 m². Av bastubyggnadens våningsyta skall över hälften bestå av bastu-/tvättutrymmen. Ekonomibyggningarnas totala våningsyta, i vilken även medräknas bastun, får vara sammanlagt högst 50 m².*²⁴

§ 16 Arrangemang under byggtiden

*Träd som är värdefulla för landskapet samt viktiga tomtdelar i naturligt tillstånd skall under byggnadstiden skyddas omsorgsfullt. Byggnadstillsynsmyndigheten kan i samband med behandlingen av tillståndsansökan eller under övervakningen av byggarbetet förutsätta att byggarbetaren utarbetar en skyddsplan.*²⁵

4.5.6. Byggförbud

Inga byggförbud har utfärdats i området.

5. OLIKA SKEDEN I PLANERINGEN AV STRANDETALJPLANEN

5.1. Behovet av planering

Syftet med planeringen är att i enlighet med stranddelgeneralplanen anvisa byggplatser för fritidshus. En strandbyggrätt flyttas från fastigheten Nygård till Drottningstrand med beaktande av resultaten från miljöinventeringarna. Planprojektet förutsätter att en stranddetaljplan utarbetas.

5.2. Planeringsstart och beslut

5.2.1. Planeringsstart

Planläggningen har startat på markägarnas initiativ.

5.2.2. Anhängiggörande

Planen gjordes anhängig MILJ 27.1.2022 §15. Anhängiggörandet kungjordes 17.2.2022.

5.3. Deltagande och samarbete

5.3.1. Deltagande och förfarande för växelverkan

I programmet för deltagande och bedömning (PDB) redogörs för planeringsarbetets innehåll, hur det fortskrider, projektets kontaktpersoner samt deras kontaktuppgifter. PDB skickades 1.4.2022 till invånarna i närinfluensområdet. PDB och bl.a. utredningsmaterial har framlagt på stadens webbplats: <https://hanko.fi/sv/boende-och-miljo/planlaggning-och-fastighetsbildning/planlaggning/aktuella-planer/stranddetaljplan-for-drottningstrand/>

5.3.2. Myndighetssamarbete

I det inledande skedet av planprocessen hölls inget myndighetssamråd.

Efter framläggningen av planförslaget och utlåtandena om det föreslog plankonsulten som utarbetar planen och stadens företrädare ett myndighetssamråd. Samrådet hölls 12.12.2023.

Följande material lämnades in som bakgrundsmaterial inför samrådet:

- Bemötanden daterade 23.10.2023 till utlåtandena som inkommit om planförslaget,
- den 23.10.2023 daterade justerade plankartan och planbestämmelserna.
- För samrådet inlämnades också den nya modelleringen av skjutbullret från Syndalen samt relaterade granskningar och bedömningar. Den nya modelleringen av skjutbullret finns i bilagematerialet G: "Ramboll Oy, Hanko-Syndalen-Tvärminne, ampumarharjoi-tusalueen, melumallinnus, meluselvitys, 1510078133, 29.9.2023." (**punkt 2. H.**)
- Dessutom inlämnades mer exakta utskrifter av bullermodelleringen som täckte RA-byggplatserna med näromgivningar. Utifrån modelleringarna hade man gjort utskrifter, granskningar och bedömningar samt slutsatser i fråga om utomhusbullret vid RA-byggplatserna. Vidare granskades metoder för att beakta bullerkonsekvenserna och behov och möjligheter att dämpa eventuellt buller. En sammanfattning av dessa material finns i **punkt 2. I.**

5.4. Stranddetaljplanens mål

Det huvudsakliga målet är att planlägga byggplatser för fritidsbostäder med egen strand på fastigheten Drottningstrand. Antalet byggplatser baserar på fastigheten Drottningstrands "egen" strandbyggrätt i enlighet med dimensioneringen per moderfastighet och på att en tilläggsstrandbyggrätt överförs i enlighet med målen från fastigheten Nygård I. När byggplatserna för fritidsbostäder placeras på stranden förblir den övriga delen av fastigheten Drottningstrand jord- och skogsbruksområden (M, M-1, MY och MY-1). Den del som hör till fastigheten Nygård I förblir också jord- och skogsbruksområde (M och MY, utan byggrätt, byggrätten har överförts till RA-kvartersområdena).

6. BESKRIVNING AV STRANDEDETALJPLANEN

6.1. Planens struktur

Fastigheten Nygård är obebyggd och dess med strandgeneralplanen / moderfastighetsdimensioneringen förenliga strandbyggrätten överförs till Drottningstrand. Genom stranddetaljplanen bildas därmed tre strandbyggpplatser för fritidsbostäder (RA), jord- och skogsbruksområden (M och M-1) samt jord- och skogsbruksområden med särskilda miljövärden (MY och MY-1) på fastigheten Drottningstrand. På fastigheten Nygård anvisas ett jord- och skogsbruksområde (M) och ett

skogsbruksområde med särskilda miljövärden (MY). En del av fastigheten Nygård ingår i ett grundvattenområde.

I stranddetaljplanen anvisas inga småbåtshamnar. De värdefulla natur- och landskapsobjekt som framkommit i utredningar och vid terrängbesök skyddas och blir utanför de områden som ska byggas (betecknas med luo och luo-1). Fornlämningsobjekten har också skyddats (sm).

6.2. Dimensionering och jämlik behandling av markägare

Dimensioneringen av byggrätten för fritidsbostäderna i stranddetaljplaneområdet grundar sig på strandgeneralplanen, Hangö stads byggnadsordning samt en granskning av dimensioneringen enligt moderfastighet (se bilagorna till planen/bilagematerialet och de kompletterande utredningarna av dimensioneringen **2. L.**). Fastigheten Nygård är en självständig moderfastighet och dess strandbyggrätt är en byggrätt. Fastigheten Drottningstrand har varit del av en större helhet och enligt moderfastighetsgranskningen är strandbyggrätten för Drottningstrand två fritidsbostadsenheter.

I de utlåtanden som inkom om planförslaget förutsatte NTM-centralen ytterligare utredningar och kompletteringar i fråga om dimensioneringen. Plankonsulten har gjort de kompletterande utredningarna. Utredningarna är daterade 12.10.2023. De ingick i det material som inlämnades för myndigheternas samråd 12.12.2023. De preciserade utredningsmaterialen om dimensioneringen finns i följmaterialet till planen (**punkt 2. L.**): *”Stranddetaljplan för Drottningstrand, temakartor över dimensioneringen av byggrätten på fastigheterna och i strandområdena. Komplettering till materialet om dimensioneringsgranskning i förslagsskedet, temakartor och förklaringar 12.10.2023. Fastställande av byggrätten på fastigheterna Drottningstrand 78-401-3-27 ja Nygård I 78-401-3-11.”*

Utdrag ur granskningarna i punkt **2. del L. (2. L.)** och dels ur bemötandena:

- Plankonsulten som utarbetar planen och som har gjort dimensioneringsgranskningen konstaterar, att den dimensioneringsgranskning som funnits som bilagematerial till planförslagsmaterialet alljämt har utförts tekniskt korrekt och motsvarar helt de planerings- och dimensioneringsprinciper och praxis som iakttagits i Hangöområdet. Granskningen uppfyller också kraven i MBL. Uppgifterna om strandlinjer och arealer är även efter kontroll desamma som i de dimensioneringsutredningar som fanns bland bilagematerialet i förslagsskedet. I fråga om dem behöver inga ändringar göras.
- I Hangöområdet ha man redan under en längre tid utarbetat planer för strandområdena och stadens organisation/tjänstemän/beslutsfattare har en mycket stark teoretiska grundläggande information och mångsidig praktisk erfarenhet och kunskap och planering av strandområdet och om den administrativa behandlingen av planer enligt MBL. Enligt plankonsultens (för Drottningstrands stranddetaljplan) syn och erfarenhet kan man fortsättningsvis mycket starkt förlita sig på den gedigna juridiska kunskapsbas och know-how som Hangö stad har när det gäller att styra och godkänna planer av strandområden som utarbetats inom stadens ”egna område”. Plankonsulten konstaterar att även stranddetaljplanen för Drottningstrand iakttar de planerings- och dimensioneringsprinciper som befast sin ställning i Hangö stad så, att planen är förenlig med kraven i MBL och att särskilt kraven/styrande verkningar i MBL 73 § och i 6 § i grundlagen förverkligas.
- Helsingfors förvaltningsdomstol har i ett beslut som gäller områden i Hangö 30.6.2016 bl.a. konstaterat, att *kommunen har stor rörelsefrihet i fråga om de dimensioneringsgrunder som ska tillämpas i en stranddetaljplan, så länge som en plan som utarbetats med tillämpning av dessa dimensioneringsgrunder på lika villkor uppfyller de krav som föreskrivs i MBL 73 § och 6 § i grundlagen. Förvaltningsdomstolen konstaterade vidare att det funnits tillräckliga markanvändningsmässiga grunder för valet av dimensionering (xxxx), och att stranddetaljplanen inte heller strider mot lag i fråga om argumenten om en jämlik behandling av markägarna i NTM-centralens besvär.*
- *Således, när de dimensioneringsnormer (den praxis) som iakttagits i Hangö stad tillämpas/följs korrekt och jämlikt för alla markägare, är det inte i strid med 6 § i grundlagen. Ett dimensioneringssätt som lämpar sig för små och labyrintiska sjöar i Savolax passar alltså inte nödvändigtvis alls för Hangöområdet.*
- *I denna granskning illustreras uppgifterna i den ursprungliga rapporten över dimensioneringen av byggrätten på fastigheterna Drottningstrand och Nygård I.*

- Vidare konstateras, att byggrätten bestäms utifrån fastigheternas areal och strandlinjens längd (strandlinjen är den s.k. korrigerade/omvandlade strandlinjen). Den korrigerade/omvandlade strandlinjen har fastställts i enlighet med praxis och principer som iakttagits i Hangö. Strandlinjen mäts så att smala/små uddar rätas ut, likaså smala vikar. I praktiken korrigeras den verkliga strandlinjen enligt terrängdatabasen på "en ca 50 meters sträcka".
- Som en sammanfattning av granskningen konstateras att kraven på innehåll enligt MBL 73 § uppfylls mycket väl i stranddetaljplanen för Drottningstrand. MBL 73 §: Läs mer i avsnitt 6.4.7 i beskrivningen.
- Vidare konstateras/upppeas att dimensioneringen av byggrätten har undersökts på moderfastighetsnivå och även med hänsyn till avstyckade lägenheter i moderfastighets-/stamfastighetskedjan. Enligt granskningen tar planeringslösningen för Drottningstrand särskilt väl hänsyn även till kraven på jämlikt/rättvist bemötande av markägare.

För varje RA-byggplats anvisas 150 vy-m² byggrätt för ett fritidshus bestående av en bostad i en våning och samt 70 vy-m² för ekonomibyggnader. Byggrätten för ekonomibyggnader omfattar en högst 25 vy-m² stor strandbastu. En närmare specifikation har lagts fram i 6.4.

6.3. Uppfyllandet av planeringsmålen och målen för miljöns kvalitet

Stranddetaljplanen är förenlig med den gällande stranddelgeneralplanen. Strandbyggande på fastigheten Nygård skulle eventuellt ha skadligare konsekvenser för miljön och naturen jämfört med överföringen av byggandet till Drottningstrand. Fastigheten Nygård gränsar till Byviken, som beträffande naturförhållandena är ett känsligare område än Drottningstrand, som gränsar till öppet hav. Från fastigheten Nygård flyttas en strandbyggrätt till Drottningstrand, som redan har ställvis byggts. Även Drottningstrands grannfastigheter är bebyggda. På fastigheten Nygård återstår ingen strandbyggrätt. Enligt planbestämmelserna flyttas byggrätten från M-, M-1-, MY- och MY-1-områden till RA-kvartersområden. En liten ekonomibyggnad tillåts i M-1-området.

Vid placeringen av byggnaderna beaktas rekommendationerna i naturinventeringarna bl.a. om vilka områden som ska lämnas utanför byggandet. I planen ges bestämmelser om att byggnadernas exteriör ska anpassas till naturmiljön och landskapet. Gårdsområdena kan placeras på södra sidan av byggnaderna, dvs. åt motsatt håll i förhållande till skjutbullret från Syndalen.

Utöver de bestämmelser som gäller hela kvartersområden (se nästa stycke) har detaljerade skydds-beteckningar (luo, luo-1 och sm) samt beteckningar för att bevara strandvegetationen anvisats i planen:

Område som är särskilt viktigt med tanke på naturens mångfald (luo)

Planbestämmelse: *Områdets naturvärden ska bevaras. De natur- och miljövärden som utgör grund för avgränsningen av området har beskrivits i den 20.8.2021 daterade naturinventeringen. Naturinventeringen finns som följmaterial till planen, se punkt 2. E.*

Område som är särskilt viktigt med tanke på naturens mångfald (luo-1)

Planbestämmelse: *Områdets naturvärden ska bevaras. De natur- och miljövärden som utgör grund för avgränsningen av området har beskrivits i den 20.8.2021 daterade naturinventeringen. Inga konstruktioner eller anordningar (t.ex. stigar till stranden, altaner eller bryggor) får byggas i området. Enligt NTM-centralens utlåtande har följande lagts till i luo-1-bestämmelsen: "Sandstranden får användas för vistelse i strandområdet."*

Luo-områdena på Drottningstrand täcker merparten av stränderna. På fastigheten Nygård har hela strandområdet betecknats med luo.

Fornminne (sm)

Planbestämmelse: *Fast fornlämning som är fredad enligt lagen om fornminnen (295/1963). Det är förbjudet att gräva ut, överhölja, ändra, skada, ta bort eller på annat sätt rubba objektet. Om planer som gäller objektet ska utlåtande begäras av det regionala ansvarsmuseet (Västra Nylands Museum).*

På Drottningstrand finns fem (5) fornminnesobjekt (se 2. C.).

Del av område som har särskild landskapsmässig betydelse (punktrastrering)

Planbestämmelse: *I området får man inte bygga terrasser eller placera andra anordningar eller konstruktioner som inverkar negativt på landskapsbilden.*

Stränderna i RA-områdena har i sin helhet mellan strandlinjen och bastuns byggnadsyta anvisats som del av ett område som har särskild landskapsmässig betydelse.

Specialbestämmelser har utfärdats för MY-1- och RA-områdena:

I MY-1- och RA-områdena ska klippområdena och den övriga markgrunden bevaras så orörd och i ett så naturligt tillstånd som möjligt utanför de områden som ska bebyggas eller användas till vägar och förbindelser.

Se även avsnitt 7.3.

I fråga om eventuellt störande skjutbuller har beteckningen "me" lagts till i planen:

Planbestämmelse: *Riktgivande område där man efter behov kan bygga en jordvall, en ekonomibyggnad eller en annan konstruktion för att dämpa konsekvenser av skjutbuller för RA-byggplatsen. Ovansidan av bullerhindret är på samma höjd som klippområdet på dess östra sida (ca + 10 m).*

6.4. Kvartersområden

6.4.1. Kvartersområde för fritidsbostäder (RA)

Drottningstrand

Kvartersområdena för fritidsbostäder utgör sammanlagt 1,4438 ha. Kvartersområdena består av sammanlagt tre byggplatser. På varje byggplats får uppföras ett fritidshus i en våning, en ekonomibyggnad och en bastu. Huvud- och ekonomibyggnaden ska placeras på minst 40 meters avstånd och bastubyggnaden på minst 10 meters avstånd från strandlinjen enligt medelvattenståndet.

Fritidsbostaden får vara högst 150 vy-m² och bastun högst 25 vy-m². Ekonomibyggnader får uppföras så att de inklusive bastun utgör sammanlagt högst 70 vy-m². Ekonomibyggnadernas area är något större än i byggnadsordningen. Med detta eftersträvas möjlighet att använda ekonomibyggnaderna som en del av skyddet mot eventuellt skjutbuller. Enligt planbestämmelserna är avsikten att efter behov placera ekonomibyggnader så att de dämpar skjutbuller från

nordvästlig riktning. Värdefulla natur- och landskapsobjekt samt fornlämningar har fått skyddsbezeichnung och blir utanför de områden som ska bebyggas.

6.4.2. Jord- och skogsbruksområde (M)

Planbestämmelse: *Kalhyggen och avverkning som siktar på kalavverkning är förbjudna i området.*

På Drottningstrand är jord- och skogsbruksområdet 3,3951 ha och på Nygård 0,3532 ha.

6.4.3. Jord- och skogsbruksområde (M-1)

Planbestämmelse: *Kalhyggen och avverkning som siktar på kalavverkning är förbjudna i området. En ekonomibyggnad, vars storlek får vara högst 50 vy-m², får uppföras för skötseln av området.*

Drottningstrands jord- och skogsbruksområde (M-1) är 3,1984 ha stort.

6.4.4. Jord- och skogsbruksområde med särskilda miljövärden (MY).

Planbestämmelse: *Kalhyggen och avverkning som siktar på kalavverkning är förbjudna i området.*

Nygårds MY-område är 1,0800 ha stort. Det täcker hela det värdefulla strandområdet.

6.4.5. Jord- och skogsbruksområde med särskilda miljövärden (MY-1)

Planbestämmelse: *Kalhyggen och avverkning som siktar på kalavverkning är förbjudna i området.*

Drottningstrands MY-1-områden är sammanlagt 1,5113 ha. Dessa områden täcker strandområdena på västra sidan av och mellan RA-kvartersområdena. Värdefulla natur- och landskapsobjekt samt fornlämningar har fått skyddsbezeichnung och blir utanför de områden som ska bebyggas.

Byggrätten har flyttats från M-, M-1- och MY-områden till RA-kvartersområdena.

6.5. Trafik

Till den västligare byggplatsen på fastigheten Drottningstrand färdas man längs en befintlig väg. En till största delen ny körförbindelse anläggs till den mittersta och den östligare byggplatsen. Vägsträckningen har undersökts i terrängen så att man behöver göra så lite sprängningar som möjligt och kan kringgå de mest känsliga klippområdena och naturobjekten. På basis av utlåtandena har bredden på vägen fastställts till högst 5 meter (se **2.J.**). Syftet med begränsningen av bredden är att undvika alltför mycket sprängning.

6.6. Teknisk försörjning och el

Alla fritidshus och bastubyggnader ska anslutas till stadens allmänna vatten- och avloppsnät. Om en fritidsbostad eller en bastu inte ansluts till det allmänna avloppsnätet är det förbjudet att bygga en vattentoalett. Grått avloppsvatten ska då behandlas i ett reningsverk före infiltration. De platser där grått avloppsvatten behandlas ska placeras så långt från strandlinjen att behandlingen kan ske

tryggt ovanför höjden för översvämningsrisk. Allt avloppsvatten ska behandlas i enlighet med stadens miljömyndighets föreskrifter. Avloppsvatten får inte ledas ut i havet.

Planområdet kan anslutas till elnätet. En reservering för en parktransformator har märkts ut i planen i enlighet med utlåtandena.

6.7. Planens konsekvenser

6.7.1. Allmänna konsekvenser

Bygandet har "sedvanliga" konsekvenser för naturen och landskapet under byggnadstiden, men konsekvenserna förblir kortvariga och på det hela taget små. En RA-byggplats är redan i bruk för fritidsboende (bastubyggnaden) och de två övriga har koncentrerats intill varandra så att det återstår tillräckligt med sammanhängande, fri strand. Bygandet placeras längre bort från stranden och mellan byggnaderna och stranden samt även i andra områden bevaras det omfattande trädbeståndet och den övriga vegetationen. Flertalet skyddsbestämmelser, skyddsområden och skyddsobjekt som anvisas i planen tryggar bevarandet av de viktiga natur- och miljövärdena. Det har funnits en tidigare modellering av skjutbullret (Akukon Oy, 2018: **2.D.**). En ny, omfattande modellering har tagits fram för planarbetet i Drottningstrand (Ramboll Oy: **2.H.**) och utifrån dem en mer detaljerade modellering av närområdena kring RA-kvarteren (**2.I.**). Utifrån slutledningarna av modelleringsresultaten görs förberedelser för konsekvenser av skjutbuller genom placeringen av byggnaderna, eventuella buller hinder och krav på bullerreduktion i byggnadernas konstruktioner.

Fastigheten Nygård, som ingår i planen, blir helt och hållet ett M- och MY-område utan byggrätt (byggrätten har flyttats till RA-kvartersområdena).

6.7.2. Konsekvenser för natur, naturvärden, grundvatten och landskap

Slutledningarna och rekommendationerna från natur- och miljöinventeringarna har tagits väl i beaktande i planlösningen. I stranddetaljplaneområdet anvisas skyddsbe-teckningar och -bestämmelser i enlighet med utredningarna. Särskild uppmärksamhet har fäst vid bevarandet av strändernas naturliga tillstånd och de för landskapet viktiga elementen. Enligt de allmänna planbestämmelserna ska klippområdena och den övriga markgrunden bevaras så orörd och i ett så naturligt tillstånd som möjligt i MY-1- och RA-områdena utanför de områden som ska bebyggas eller användas till vägar och förbindelser. I fråga om trädbeståndet (gamla, resliga träd) föreslog staden att bevarandet av resliga träd tryggas tillräckligt och bäst i anslutning till den utredning/det tillståndsförfarandet som förutsätts i MBL 128 §. Se även avsnitt 7.3.

Stranden förblir i huvudsak i naturligt tillstånd och inga byggnader eller konstruktioner anvisas direkt på stranden. Fritidshuset och ekonomibygnaderna är på 40 meters avstånd från stranden. Endast en bastu per byggplats får vara närmare stranden, och även den på minst 10 meters avstånd från stranden.

Genom att man skyddar de värdefulla natur- och landskapsobjekten, bevarar trädbeståndet och den övriga vegetationen på stranden samt anvisar byggnader som är låga och beträffande färg och material anpassade till skogen i bakgrunden, kommer konsekvenserna för naturen och landskap inte att bli betydande. Bevarandet av strandvegetationen samt trädbeståndet och dess kronprofil är det bästa sättet att minimera konsekvenserna för landskapet. Dessutom har hållmarksskogarna till stor del betecknats som lu-områden.

Kalavverkning eller avverkning som siktar på kalavverkning är förbjuden i alla M-, M-1- och MY-samt MY-1-områden.

I landskapsplanen ligger fastigheten Nygård i utkanten av ett grundvattenområde. I denna plan har Nygård anvisats i sin helhet som ett M- och MY-område och dessutom har strandavsnitten beteckningen lu0. Grundvattenområdets gräns "pv" har markerats i norra delen av fastigheten Nygård med behövliga bestämmelser om skydd av grundvattnet. Planen förändrar inte användningen av fastigheten Nygård jämfört med nuläget. Planlösningen försämrar inte grundvattenförhållandena.

6.7.3. Konsekvenser för den byggda miljön

På Drottningstrand finns det i dag en bastustuga och en ekonomibygnad samt ett skjul på me-dar. Till övriga delar är områdena obebyggda. Byggrätten för Drottningstrand kommer att öka och för Nygård att minska med en byggrätt, i och med att en byggrätt flyttas från ett obebyggt område på Nygård till Drottningstrand. Ingen strandbyggrätt återstår för fastigheten Nygård. Det nuvarande fritidsbostadsobjektet (bastubyggnaden) på östra delen av stranden av Drottningstrand bevaras på samma ställe som en RA-byggplats. De två byggplatserna/tomterna längre västerut placeras sida vid sida, varvid det återstår en fri, sammanhängande strandlinje både i västra och i mellersta delen av området.

Den breda obebyggda, ekologiska korridoren i skogen mellan inlandet och stranden, som uppkommer i sydlig-nordlig riktning i mellersta delen av Drottningstrand, är i nyckelposition när det gäller att utveckla och bevara naturförhållandena på ett gynnsamt sätt **(2.N.)**.

Fornlämningarna ges skydds-beteckningar i planen och de lämnas utanför de områden som ska byggas.

6.7.4. Uppfyllandet av kraven på innehåll i MBL 73 §:

Kraven på innehåll i MBL 73 § har beaktats i planen för Drottningstrand:

1) det planerade byggandet och annan markanvändning lämpar sig för strandlandskapet och omgivningen i övrigt

- Under processen för att utarbeta stranddetaljplanen gjordes en omfattande arkeologisk inventering (i ett mycket större område än Drottningstrands planområde) och en inventering av det befintliga byggnadsbeståndet. Slutledningarna från dessa har tagits mycket väl i beaktande i planlösningen för Drottningstrand.
- De nya byggnaderna placeras på ställen som lämpar sig bäst med hänsyn till natur- och miljö-/landskapsförhållandena samt till planens struktur, och på ställen som tål byggande bra.
- I planen ges bestämmelser om att byggandet ska anpassas till miljön (material, färgsättning, takmaterial).
- I MY-1- och RA-områden har det bestämts separat att klippområdena och den övriga markgrunden ska bevaras så orörd och i ett så naturligt tillstånd som möjligt utanför de områden som ska bebyggas eller användas till vägar och förbindelser. I fråga om trädbeståndet (gamla, resliga träd) föreslog staden att bevarandet av resliga träd tryggas tillräckligt och bäst i anslutning till den utredning/det tillståndsförfarandet som förutsätts i MBL 128 §. Se även avsnitt 7.3.

2) naturvård, landskapsvärden, rekreationsbehov, vattenvård och vatten och avlopp samt vatt-nens, terrängens och naturens särdrag beaktas även i övrigt, samt att

- Mycket heltäckande natur- och miljöinventeringar har gjorts i samband med stranddetaljplanearbetet. Dessutom har växtligheten på havsbotten undersökts. Slutledningarna och rekommendationerna i inventeringarna har tagits väl i beaktande i planlösningen. Vidsträckta områden i den bakomliggande terrängen förblir obebyggda. Den ställvis kanjonlika, ekologiska korridoren mellan kvarter 1 och 2, som sträcker sig ända ner till stranden, betjänar djurlivet mycket väl och öppnar också tillräckligt breda förbindelser för vegetationen. Området på havssidan av korridoren har särskilt värdefulla naturvärden och har betecknats i planen som lu0-1-områden (se specialbestämmelserna). Den andra ekologiska förbindelsen från inlandet till stranden löper i den västra delen av planen. De ekologiska förbindelserna har beskrivits i en figur som finns som följmaterial till planen, **2.N**.
 - De mest känsliga naturobjekten har i hela planområdet avgränsats i enlighet med inventeringarna med beteckningarna lu0 och lu0-1 och bestämmelser har utfärdats om att de ska bevaras i naturligt tillstånd. Förbud mot kalhuggning gäller i MY-områdena (och även i MY-1-områdena). De känsligaste naturobjekten har betecknats som lu0-områden.
 - Bestämmelsen för RA- och MY-1-områdena: *"I MY-1- och RA-områdena ska klippområdena och den övriga markgrunden bevaras så orörd och i ett så naturligt tillstånd som möjligt utanför de områden som ska bebyggas eller användas till vägar och förbindelser"* och bestämmelserna för stranden i RA-områdena: *"Del av område som har särskild landskapsmässig betydelse. Vegetation och bergsytor samt övrig markgrund ska bevaras i naturligt tillstånd. Det är inte tillåtet att bygga terrasser eller placera andra anordningar eller konstruktioner i området."* syftar särskilt till att trygga landskapsvärdena och det värdefulla gamla trädbeståndet på stränderna av fastigheten Drottningstrand. Se även avsnitt 7.3.
 - Vatten och avlopp genomförs i enlighet med lagar och stadens miljövårdsanvisningar och -föreskrifter. Byggnad av vattentoilet förutsätter anslutning till det kommunala vatten- och avloppsnätet. Den närmaste anslutningspunkten finns ca 1,2 km bort. Det finns flera alternativ till ledlinje. Ett möjligt alternativ vore att placera den så att även flera grannfastigheter kan ansluta sig. Linjer som går genom grannarnas marker förutsätter förhandlingar och avtal med grannarna.
 - I planområdet och de närliggande skogarna samt vattenområdena finns det utmärkta möjligheter till rekreation och friluftsliv. Från byggplatserna finns det goda förbindelser till havet.
- 3) det kvarstår ett tillräckligt stort sammanhängande obebyggt område på strandområdena.
- Den verkliga längden på fastigheten 78-401-3-33 Konungsholms strandlinje är 1 061 meter (korrigerad/omvandlad längden är 900 meter), den verkliga längden på fastigheten Drottningstrands strandlinje är 465 meter (korrigerad/omvandlad längd 400 meter), Nygårds strandlinje är 77 meter. På fastigheterna Sikhalsen (2 st.) är strandlinjen sammanlagt ca 437 meter. Konungsholm och Sikhalsen ingår inte i planen för Drottningstrand. Strandens på fastigheten Nygård förblir en helt obebyggd strand med värdefulla naturvärden (100 % fritt område med värdefulla naturvärden = lu0). De nuvarande fastigheterna Konungsholm, Drottningstrand och "Sikhalsens" fastigheter härrör från samma moderfastighet.
 - På fastigheten Drottningstrand binder RA-kvartersområdena (3 st. RA-byggplatser) ca 175 meter av den verkliga strandlinjen = 40 % av den totala strandlinjen. Således blir det kvar 290 meter av verklig fri strandlinje, vilket motsvarar 62,4 % av den totala strandlinjen. Enligt den omvandlade (dimensionerande) strandlinjen återstår fri

strand på (400-175 =) 225 meter, vilket är drygt 56 % av den omvandlade totala strandlinjen. I förhållande till de allmänna kraven är andelarna/procenttalen som uttrycker de sammanhängande strandlinjerna fria från byggande minst sagt tillräckliga. Fria stränder finns i två sammanhängande delar och de är områden med särskilda naturvärden. Viktigare än procenttalen är de fria strandavsnittens natur- och miljöförhållanden samt funktionella roll. Som framgår av bilagan om ekologiska förbindelser ("Ekologiset yhteydet") finns de fria strandavsnitten i slutet av de (verkliga) ekologiska korridorerna som går mot havsstranden. När det gäller värden på fastigheten Drottningstrand bör det märkas att stranden på fastigheten Nygård, som ingår i samma plan, förblir helt fri från byggande (andel fri strand 100 %) och förses dessutom med "skyddsbestämmelsen" lu.

Sammanfattningsvis kan konstateras att kraven på innehåll enligt MBL 73 § uppfylls mycket väl i stranddetaljplanen för Drottningstrand.

Dimensioneringen av byggrätten har undersökts på moderfastighetsnivå och även med hänsyn till avstyckade lägenheter i moderfastighets-/stamfastighetskedjan. Moderfastighetsgranskningen och dimensioneringen av byggrätten presenteras i en rapport som finns som bilaga till bemötandet av utlåtandena om planförslaget: "Moderfastighetsgranskning, Kiinteistökehitys ja Kaavoitus SKLM OY" (Bemötanden, Bilaga 1). Enligt granskningen *tar planeringslösningen för Drottningstrand särskilt väl hänsyn till kraven på jämlikt/rättvist bemötande av markägare. Lösningen strider inte heller mot 6 § i grundlagen.* Granskningarna finns som följmateriel till planen, se **punkt 2. – L.**

6.7.5. Konsekvenser för Natura 2000-områden

Planområdets konsekvenser för Natura-området har utretts inom ramen för planprocessen. Inga betydande konsekvenser har konstaterats uppkomma för Natura-området till havs eller dess värden. I den färskaste naturinventeringen (Sitowise 2021, bakgrundsutredning till beskrivningen: följmateriel **2.E.**) konstateras följande:

Den markanvändning som anvisats i planutkastet sträcker sig inte direkt till Natura 2000-området (som vid de aktuella ställena bara omfattar vattenområden) bortsett från småbåtshamnen som anvisats i delområdet Drottningstrand [småbåtshamnen ingick i planutkastet men inte längre i planförslaget]. Botten i vattenområdet framför Drottningstrand består av klippor och sand. Vattenområdet har klassificerats som naturtypen "sublittoral sandbankar". Storsärv är den dominerande växten på ungefär en meters djup. Vattenområdet har klassificerats som naturtypen "sublittoral sandbankar" beträffande de delar som har sandbotten.²⁶

När man beaktar de nuvarande kraven på behandling av hushållsvatten bedöms genomförandet av RA-tomterna inte ha några konsekvenser för naturtyper eller arter. Byggplatserna orsakar inga förändringar i vattenkvaliteten som skulle försämra naturtyperna ens i strandens omedelbara närhet. Reserveringen för en småbåtshamn förändrar inte vattenkvaliteten eller havsbotten och har därför inga negativa konsekvenser för grunderna för skyddet i Natura-området.²⁷

Strandområdena på Drottningstrand är öppna och erbjuder inga lämpliga häckningsplatser för fåglarna. Utanför planområdet finns emellertid klippiga skär där man kan tänka sig att fåglar häckar. I skärgårdsregionerna finns de skär och holmar som är värdefulla häckningsplatser vanligtvis längre ut till havs. I Natura-området stöds detta av en kartläggning av häckningsområdena för skärgårdsfåglar av landskapsintresse i Ekenäsområdet (Ellermaa 2018). Med

beaktande av den anvisade markanvändningens ringa omfattning och dess ändamål bedöms inga sådana olägenheter uppkomma för fåglarna som skulle kunna tolkas som betydande. I närheten av skären finns det fritidsbebyggelse från förut och en ökning med några fritidsbostäder förändrar inte situationen till exempel beträffande störningsnivån i området.²⁸

6.7.6. Sammanfattning

I Drottningstrandsområdet påträffades i utredningarna inga sådana naturvärden som skulle förhindra byggande enligt generalplanen och stranddetaljplanen eller flyttningen av en byggrätt. De konstaterade natur- och landskapsvärdena blir utanför byggandet och föreslås bli skyddade i planen. Eftersom de värdefulla natur- och landskapsobjekten skyddas uppkommer inga betydande konsekvenser.

Naturvärdena både på fastigheten Nygård och i Byviken, och skjutbullret som når ut till Nygård talar för en flyttning av byggrätten längre söderut.

De äldre natur- och miljöinventeringarna samt de aktuella utredningarna finns bland det kompletterande materialet till planen (punkterna **2.A.** och **2.B.**).

6.8. Störande faktorer i miljön

6.8.1. Allmänt

I de områden som anvisas för byggande (RA) finns inga störande faktorer som skulle bero på trafiken eller andra verksamheter (industri, byggande). När själva planområdet byggs uppkommer självfallet vanligt byggplatsbuller och andra störningar under en begränsad tid.

Den enda mer betydande eventuella tidvisa störningsfaktorn är skjutbullret från skjutlägerområdet i Syndalen, som kan nå ut till Tvärminne by och även till RA-områdena på Drottningstrand.

I planarbetet har man utnyttjat två bullermodelleringar över skjutbullret från skjutövningsområdet i Syndalen. De utredningar som gäller buller ingår i följmaterialet till planen enligt följande:

Punkt 2. – D.: *AMPUMAMELUSELVITYS Syndalenin ampuma- ja harjoitusalue. Ympäristömeluselvitys, uppdatering 2018. TL Akustiikka, Akukon Oy 23.11.2018.*

Punkt 2. – H.: Efter framläggningen av förslaget till stranddetaljplan för Drottningstrand har en ny modellering tagits fram över skjutbullret: *”Ramboll Oy, Hanko-Syndalen-Tvärminne, ampumaharjoitusalueen, melumallinnus, meluselvitys, 1510078133, 29.9.2023.”*

Punkt 2. – I.: Utifrån bullermodelleringen i punkt **2.H.** och modelleringsrapporten har dessutom producerats mer exakta bullertemautskrifter med 1 dB:s bullerkurvor som berör RA-områdena och deras närområden för bedömningen av skyddet mot bullerkonsekvenser och buller på byggplatserna. Granskningarna och temabilderna läggs fram som följmaterial till planen: se **punkt 2.I.**

6.8.2. Modellering över skjutbullret som fanns tillhanda vid utarbetandet av förslaget till stranddetaljplanen och granskningar utifrån den

Under berednings- och förslagsskedet har den bullermodellering som nämndes ovan i avsnitt 6.8.1 ("Akukon") utnyttjats: "AMPUMAMELUSELVITYS Syndalenin ampuma- ja harjoitusalue. Ympäristömeluseelvitys, uppdatering 2018. TL Akustiikka, Akukon Oy 23.11.2018."

Utifrån Akukons bullermodelleringskartor kan man göra tolkningen att fritidsbostäderna i RA-kvartersområdena på Drottningstrand är belägna i ett s.k. bullerskuggområde så, att det för utevistelse uppkommer lämpligt med områden under bullernivå 55 dB enligt föreskrifterna och anvisningarna.

Dessutom har man genom placeringen av ekonomibygnader i planen strävat efter att säkerställa tillräckligt med utevistelseområden som är skyddade mot bullret. På bild 18 visas områden där bullernivån är över 55 dB (55-60 dB) (se följande bilder 19 och 20).²⁹

Bild 18: Utdrag ur en karta i Akukons bullerutredning där riktgränsvärdet är 55 dB. Bullerområden 55-60 dB visas med gult, 50-55 dB (dvs.= under 55 dB) med mörkgrönt och 45-50 dB med ljusgrönt (Akukon Oy 2018).³⁰ Det vita området är uppenbarligen under 45 dB. Byggplatserna för fritidsbostäder i RA-områdena i planförslaget har markerats med röda cirklar.

I Akukons modell hänvisar gult till 55 dB:s bullerområdet (55-60 dB). Och från det har i enlighet med modelleringsanvisningarna redan avlägsnats "små" hål och öar med lägre bullernivå. De gröna (ljusgröna och mörkare gröna) samt vita områdena på bild 18 är inte "små hål" som avses i modelleringsanvisningen. Var fritidshusen planeras på Drottningstrands RA-byggplatser visas med röda cirklar.

RA-byggplatserna i stranddetaljplanen för Drottningstrand är klart utanför 55 dB bullerområdet, då de finns i områden med bullernivån 45–55 dB, delvis till och med under 45 dB gränsen i bullermodelleringen. Således finns byggplatserna i områden där den modellerade skjutbullernivån inte överskrider de fastställda gränsvärdena och därmed är byggplatserna lämpliga för byggande av fritidsbostäder.

Akukons modellering har inga 1 dB bullerkurvor och därför är 5 dB zoner/intervaller något besvärliga för en närmare byggplatsspecifik konsekvensbedömning. Akukons modellering har gjorts med pixelstorleken 20 x 20 meter och därför generaliserar den rätt så kraftigt bullerkurvornas läge och form, när det handlar om granskning av byggplatsernas närområden. Särskilt i fråga om byggplatserna i planen för Drottningstrand påverkar generaliseringen starkt resultaten på grund av terrängformerna. De nya byggplatserna på Drottningstrand (2 st.) är belägna omedelbart på södra sidan av en hög klippsluttning. Klippväggen/-höjden är ca 7–8 meter. Enligt Rambolls bullermodellering har denna barriär en mycket starkt sänkande effekt på bullernivån vid byggplatserna. I "Rambolls" modellering, som nämns i avsnitt 6.8.1, punkt b., har man som underlag för terrängmodellen använt exakta laserskanningsdata och modellen har tagits fram förutom med pixelstorleken 20 x 20 meter även med pixelstorleken 10 x 10 meter. Resultaten från Ramboll-modelleringen visar hur pixelstorleken påverkar de tematiska resultaten och också hur 1 dB bullerkurvor illustrerar resultaten av bullermodelleringen (se avsnitt 6.8.3 och följmaterialet **2.I.**: "Drottningstrand, RA-korttelialueiden lähialueiden tarkemmat ampumamelun mallinnukset ja tarkastelut.").

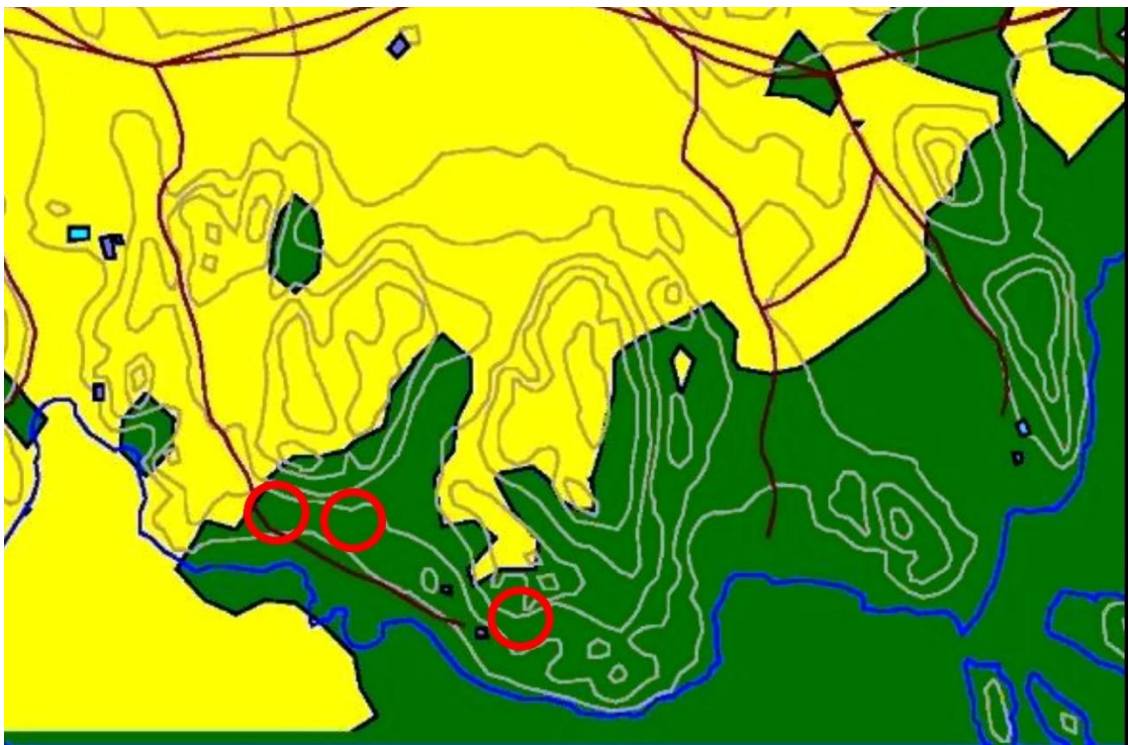

Bild 19: Utdrag ur bullerutredningens karta där åtgärdsgränsen är 105 dB, det mörkgröna området är 95–100 dB och gula 100–105 dB (Akukon Oy 2018).³¹ Byggplatserna för fritidsbostäder i RA-områdena i planförslaget har markerats med röda cirklar.

Var fritidshusen planeras på Drottningstrands RA-byggplatser visas med röda cirklar. Även i denna modellering finns byggplatserna i ett "grönt" område. Avgörande är emellertid den modelleringsgranskning som har lagts fram utifrån bild 18.

6.8.3. Efter framläggningen av förslaget till stranddetaljplan för Drottningstrand har en ny modellering tagits fram över skjutbullret.

Myndighetsutlåtanden begärdes om planförslaget. NTM-centralen kritiserar bestämmelsen om skjutbuller och anser att man i planen med hjälp av tillräckliga utredningar bör säkerställa, att byggande i enlighet med planen och planbestämmelserna är möjligt – det är inte en fråga som kan senareläggas för utredning i samband med bygglov.

Plankonsulten utredde potentiella aktörer att utarbeta en modellering av skjutbullret. Företrädarna för det bolag som ansvarade för modelleringen år 2018 vägrade göra en ny/mer exakt modellering med hänvisningen till att "det bara orsakar mer klagomål" (e-post TM-SKL-16.12.2022: "Bakom kullarna är bullernivåerna i små områden de facto mindre i och med den delvisa barriäreffekten som terrängformerna orsakar, men Även om modellen i sig beräknar rätt ser jag att det här finns klara risker för att fritidsboende klagat på bullret.")

Ramboll Oy utsågs att utarbeta modelleringen. I början av 2023 begärdes och erhöles utgångsdata för modelleringen av Försvarsmaktens representant. Modelleringen färdigställdes i slutet av september 2023. Rambolls modelleringsrapport finns som följmaterial **2.H.** "Ramboll Oy, Hanko-Syndalen-Tvärminne, ampumaharjoitusalueen, melumallinnus, meluselvitys, 1510078133, 29.9.2023."

Utifrån Rambolls bullermodellering (följmaterial **2.H.**) har också mer detaljerade modelleringar gjorts för bedömningen av bullerkonsekvenserna vid RA-byggplatserna (se följmaterial **2.I.**). Granskningarna i följmaterialet **2.I.** innehåller mer exakta bullermodelleringar i närområdena kring RA-byggplatserna som har sammanställts på basis av den nya skjutbullermodelleringen som nämns i följmaterialet **2.H.** De granskningar och bedömningar som gjorts utifrån de mer exakta modelleringarna finns som följmaterial **2.I.** med rubriken: "RA rakennuspaikkojen lähialueiden tarkentava ampumamelumallinnus, teemakuva ja johtopäätökset".

I den modelleringsrapport som utarbetats av bolaget Ramboll (följmaterial **2.H.**) konstateras bl.a. följande:

- Denna utredning om skjutbullret har gjorts för ett stranddetaljplanearbete i Tvärminne, Hangö. Hur bullret av verksamheten i skjutområdet sprider sig utreddes kalkylmässigt med hjälp av en bullermodellering.
- Statsrådet har i december 2017 gett en förordning om bullernivåer för tunga vapen och sprängningar, som trädde i kraft 1.1.2018. Denna utredning grundar sig på riktvärden och gränsvärden för åtgärder som ges i ovan nämnda förordning. Dessutom har Miljöministeriet publicerat en anvisning om bedömning av buller från tunga vapen och sprängningar (1/2018) som stöd för tillämpningen av förordningen ("*Raskaiden aseiden ja räjäytysten melun arviointi (1/2018)*"). Miljöministeriets anvisning kompletterar Försvarsmaktens tidigare anvisning om bedömning av miljöbuller från tunga vapen och sprängämnen (2005).
- Som den viktigaste kompletteringen till Försvarsmaktens anvisning om rekommenderade värden innehåller Miljöministeriets anvisning ett detaljerat tillvägagångssätt för modellberäkning av buller. Utgångspunkten är att en modellering är primär och i sig tillräcklig för att bedöma och utreda buller från tunga vapen och sprängningar. Således

kan resultatet från modellberäkningen direkt jämföras med riktvärdena och åtgärdsgränsvärdena för buller.

- Bullermodelleringen har gjorts för ett område som är större än planområdet för att illustrera bullerspridningen. I modelleringen har beräkningspunkterna i det större området funnits med 20 meters intervaller och utifrån resultaten har kalkyleringsprogrammet interpolerat bullerkurvorna. I närområdena kring byggplatserna är modelleringspunkterna med 10 meters intervaller.
- Terrängmodellen har tagits fram av lantmäteriverkets laserskanningsmaterial, dvs. av ett 3D-punktmoln som beskriver markytan med exaktheten 0,5 p/m². Terräng- och byggnadsinformationen har laddats ner 30.5.2023 från lantmäteriverkets filtjänst för avgiftsfria data.
- Utgångsdata för bullerutredningen har erhållits på begäran direkt från Försvarmakten. Eldställningarnas placering i övningsområdet baserar på den tidigare bullerutredningen (Akukon, 23.11.2018) samt på kartan i Försvarmaktens instruktion från år 2022 och uppgifterna om uppföljning av vapen; de två sistnämnda har erhållits från Försvarmakten.
- Bullerutsläpp från tunga vapen, som hade uppmätts åren 2005–2021 (Akukon) enligt frekvensband och i olika riktningar, utgjorde utgångsdata om vapnen och sprängningarna i bullermodelleringen. Dessutom lämnade Försvarmakten uppföljningsuppgifter om antalet avfyrate skott i övningsområdet år 2022, i vilka man hade specificerat fördelningen på alla vapenslag per dygn och fördelningen under veckoslut.
- Rambolls modelleringsrapport finns som följmateriale **2.H.:** "Ramboll Oy, Hanko-Syndalen-Tvärminne, ampumajarjoitusalueen, melumallinnus, meluselvitys, 1510078133, 29.9.2023." Modelleringsprocessen och resultaten/slutledningarna har beskrivits uttömmande i Ramboll Oy:s rapport och bilagor.

Slutledningar av Rambolls modellering:

- I detta område utreddes årsbullernivåerna L_{Rden} som skjutområdet genererar med tanke på planeringen av en stranddetaljplan i Tvärminne, Hangö. Bullerberäkningen är gjord i enlighet med Miljöministeriets anvisning om bedömning av buller från tunga vapen och sprängningar ("*Raskaiden aseiden ja räjäytysten melun arviointi (1/2018)*", 1/2018) och tar fasta på skjutningarna med tunga vapen enligt uppgifter om antalet avfyrate skott år 2022 som erhållits från Försvarmakten.
- Det tillämpliga riktvärdet 55 dB underskrids i området med byggplatser för fritidsbostäder, i södra delen av fastigheten 78-401-3-27. En liten del i tomtens (fastighetens) nordöstra del är på ett (gult) bullerområde. Det nordvästra hörnet har i planen betecknats som ett jord- och skogsbruksområde, se bild 20.

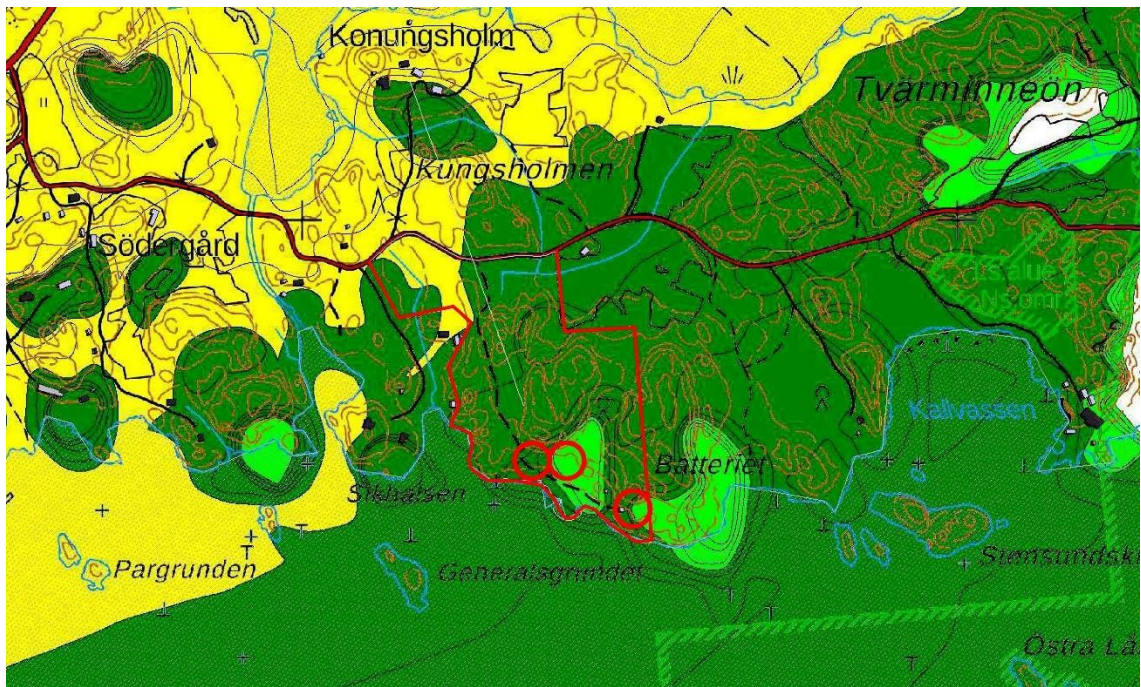

Bild 20: Utdrag ur figur 1 i Rambolls rapport. I de gula områdena är bullernivån över 55 dB. I de mörkgröna är bullernivån 50-55 dB och i de ljusgröna 45-50 dB. Samtliga vapenslag ingår i modelleringen. Byggplatserna för fritidsbostäder i RA-områdena i planförslaget har markerats med röda cirklar.

Områdena på fastigheten Drottningstrand visas med röd gränslinje på bild 20. De röda cirklarna anger de planerade byggplatserna för fritidsbostäder.

Enligt bild 20 kan de planerade byggplatserna för fritidsbostäder i Drottningstrands stranddetaljplan placeras väl utanför bullerområdet 55 dB. Byggplatserna för fritidsbostäder finns i närheten av bullerkurvan 50 dB.

I enlighet med Miljöministeriets anvisning "Raskaiden aseiden ja räjäytysten melun arviointi (1/2018)" uppfyller RA-byggplatserna på Drottningstrand de krav som ställs i fråga om boendeförhållandena i ett influensområde kring eventuellt skjutbatter. Läs mer i Rambolls bullermodellering (följmaterial 2.H.).

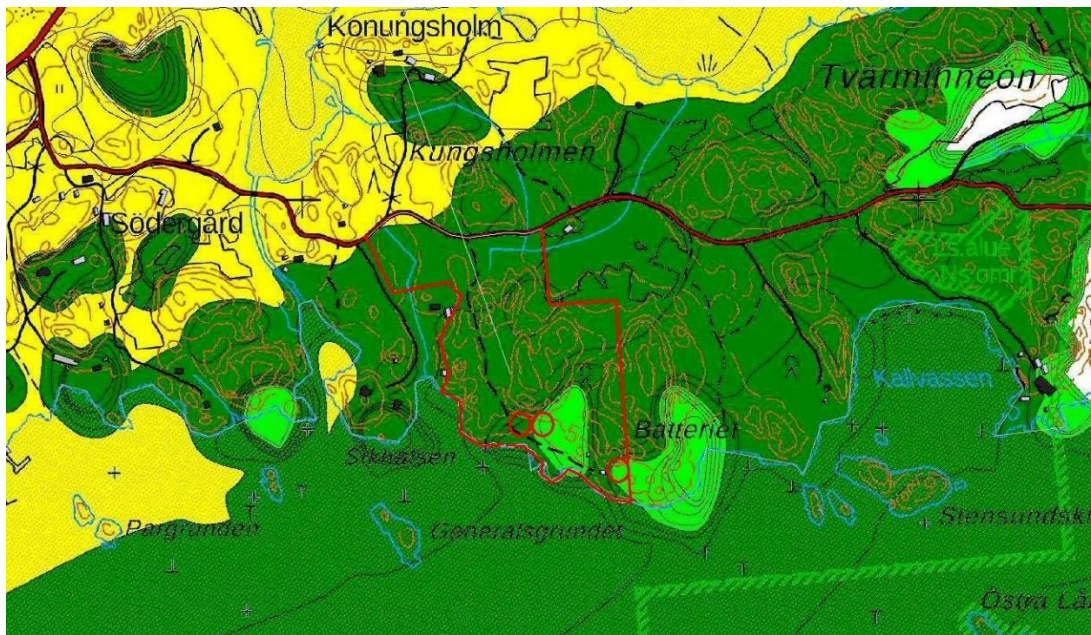

Bild 21: Utdrag ur figur 2 i Rambolls rapport. I de gula områdena är bullernivån över 55 dB. I de mörkgröna är bullernivån 50-55 dB och i de ljusgröna 45-50 dB. Rekylfria pansarvärnsvapen (sinkor) är inte med i modelleringen. Byggplatserna för fritidsbostäder i RA-områdena i planförslaget har markerats med röda cirklar.

Områdena på fastigheten Drottningstrand visas med röd gränslinje på bild 21. De röda cirklarna anger de planerade byggplatserna för fritidsbostäder. För planarbetet ville man också testa vilka metoder man kan tillämpa för att påverka skjutbullrets omfattning. Banan för rekylfria pansarvärnsvapen är närmast bosättningen och därför ville man testa vilken effekt det har om man reglerar avfyrningarna. Modelleringen på bild 21 visar vilken betydelse det har om man påverkar avfyrningarna från banan t.ex. genom tajmning eller så att man ändrar utförandet av banan (t.ex. flyttar nedslagsområdet). Effekten är ca -2dB.

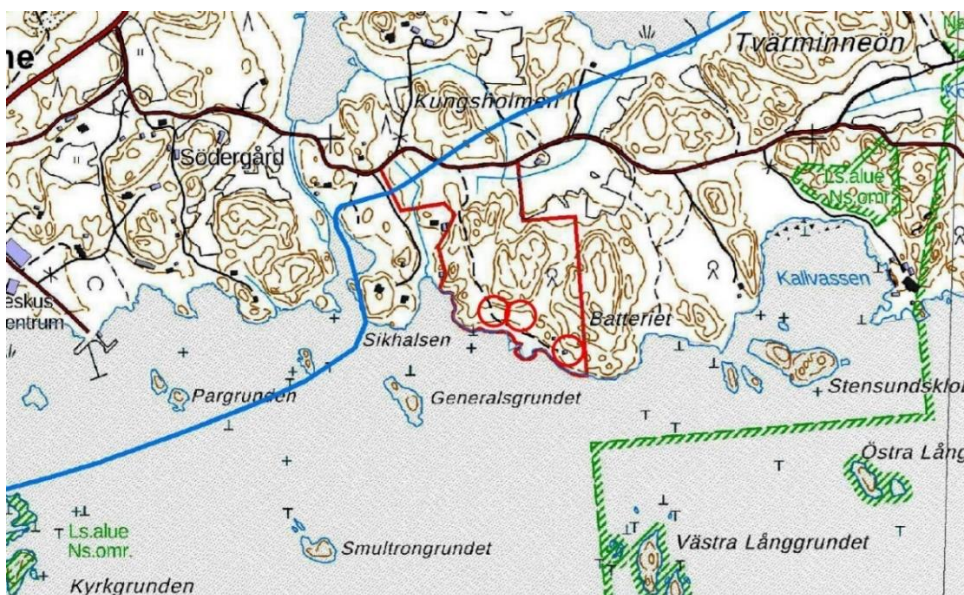

Bild 22: Gränsen för 55 dB bullerområdet visas med blå linje. Mer information i Rambolls rapport och på bild 3 i rapporten. Byggplatserna för fritidsbostäder i RA-områdena i planförslaget har markerats med röda cirklar.

Vid en jämförelse av bilderna 20 och 21 (bilderna 1 och 2 i Rambolls rapport) kan det bedömas att "sinkobanans" effekt för det totala bullret är ungefär 2 dB. Detta har betydelse i bedömningen om det objekt som är föremål för granskning t.ex. är något utanför bullerområdet 55 dB. I planeringslösningen för Drottningstrand är fritidsbostäderna klart utanför bullerområdet 55 dB. Detta kan konstateras utifrån såväl Akukons modellering (se bild 18) som Rambolls modellering (se bild 20).

På basis av Rambolls bullermodelleringsmaterial har även mer exakta bullerfigurer med 1 dB bullerkurvor tagits fram. Dessa tematiska bilder med tillhörande granskningar finns i det medföljande materialet: punkt 2. I. I det följande visas utdrag (bilderna 23 och 24) ur temabilderna i den mer exakta bullermodelleringen. Det finns sammanlagt 6 stycken tematiska bilder.

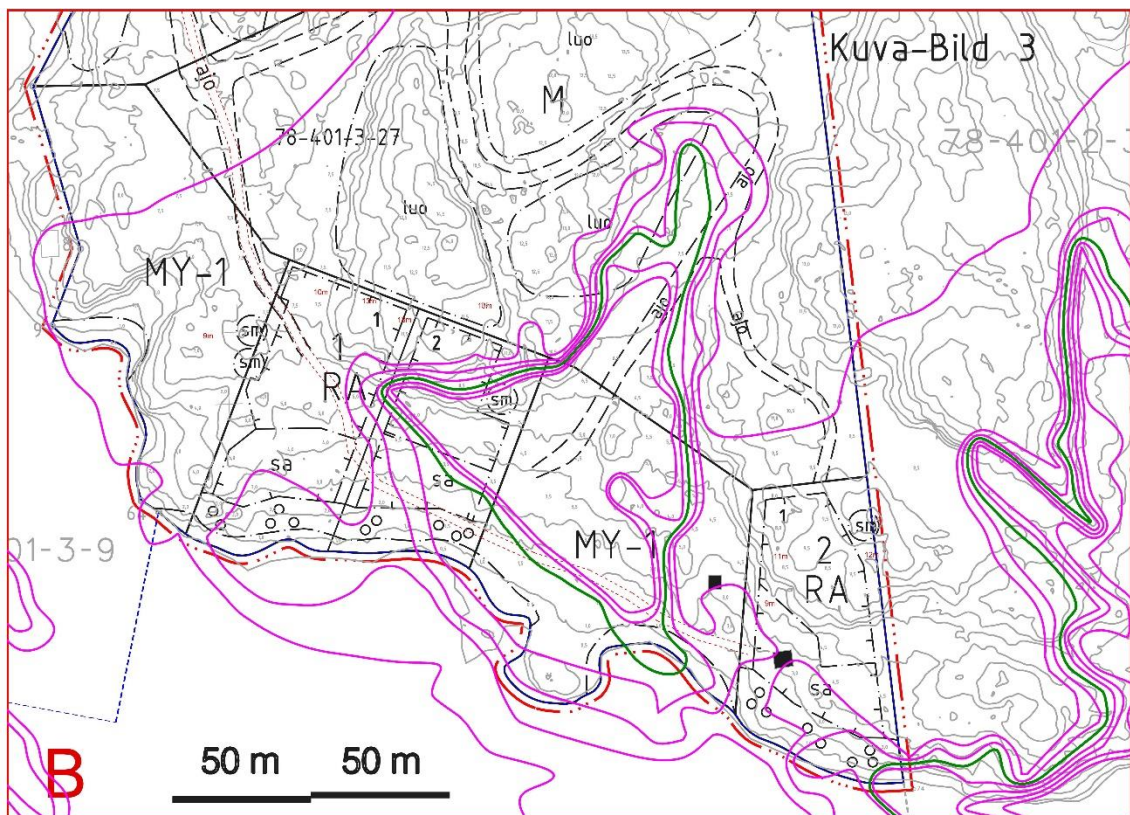

Bild 23: Utdrag ur temabilder i Rambolls mer exakta bullermodellering. Samtliga vapenslag ingår i modelleringen. Modelleringsrutorna är 10 x 10 meter stora, bullerkurvornas intervall är 1 dB. 50 dB bullerkurvan visas med grönt.

Bilderna 1–6 från den mer exakta modelleringen finns i punkt 2.1. i följmaterialet.

Av det tematiska utdraget på bild 23 framgår väl att skjutbullret dämpas som kraftigast mycket nära bullerhindret. Klippväggen/-höjden på norra sidan av kvarter 1 i stranddetaljplanen för Drottningstrand utgör ett färdigt, ca 7–8 meter högt bullerhinder. I modelleringen är "beräkningspunkten" för bullret på 2 meters höjd från markytan. Modelleringen ger en bra beskrivning av bullersituationen vid utevistelse på byggsplatsen.

Enligt bild 23 är byggsplats 2 i kvarter 1 väl skyddad mot buller (under 48 dB). I det nordvästra närhet av byggsplats 1 i kvarter 1 är bullernivån ca 53 dB och således också under 55 dB.

Nästa bild, nr 24, visar bra vilken effekt ett lämpligt högt bullerhinder i det nordöstra hörnet av kvarter 1 skulle ha för bullernivån på byggplats 1.

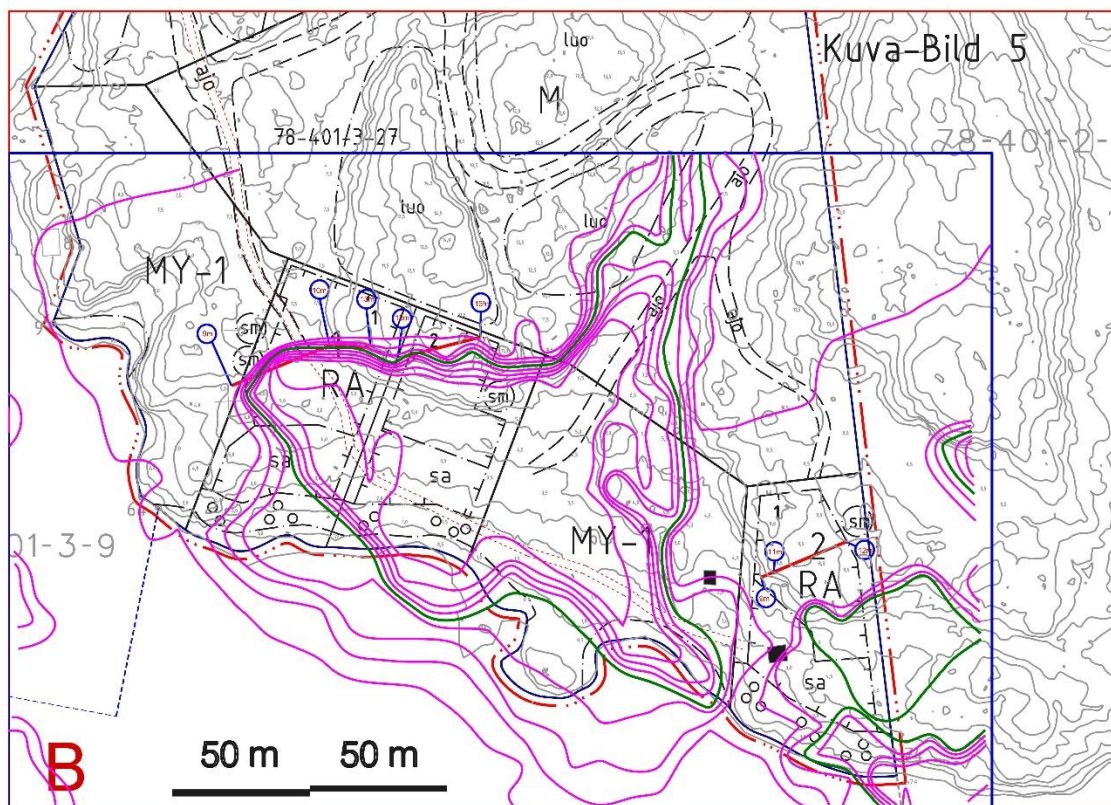

Bild 24: Utdrag ur temabilder i Rambolls mer exakta bullermodellering. Samtliga vapenslag ingår i modelleringen. Modellingsrutorna är 10 x 10 meter stora, bullerkurvornas intervall är 1 dB. 50 dB bullerkurvan visas med grönt. Bullerhinder på norra sidan av byggplatserna. Bullerhindret kan vara t.ex. en vall som byggts av ren jord.

Modelleringen i bild 24 visar att alla de tre planerade byggplatserna i planen kan placeras så att det på varje byggplats finns tillräckligt med områden där utomhusbullret stannar klart under nivå 55 dB.

6.8.4. Resultaten av bullermodelleringen och rekommendationer

Enligt modelleringsresultaten förutsätter genomförandet av planen inte t.ex. att bullerhinder ska byggas. I planen har man för säkerhets skull lagt till en möjlighet/en rekommendation att bygga ett bullerhinder i norra-nordvästra delen av byggplats 1 i kvarter 1. Hindret kan t.ex. vara en relativt låg vall som byggts av jordsubstanser.

7. JUSTERINGAR OCH UPPDATERINGAR SOM GJORTS EFTER FRAMLÄGGNINGEN AV FÖRSLAGET TILL STRANDETALJPLAN OCH UTLÅTANDENA

Förslaget till stranddetaljplan för Drottningstrand var offentligt framlagt under tiden 15.9–15.10.2022 vid Tekniska och miljöverket i Hangö stad, Sandövägen 2, II vån. samt på Hangö stads webbplats (<https://hanko.fi/sv/boende-och-miljo/>). Planmaterialet i sin helhet kan läsas på Hangö stads webbplats på adressen: <https://hanko.fi/sv/boende-och-miljo/planlaggning-och-fastighetsbildning/planlaggning/aktuella-planer/stranddetaljplan-for-drottningstrand/>

Om förslaget till stranddetaljplan inlämnades elva (11) utlåtanden. Inga anmärkningar inkom.

Till utlåtandena har sammanställts bemötandena som bifogats bilagematerialet: "HANGÖ, FÖRSLAG TILL STRANDETALJPLAN FÖR DROTTNINGSTRAND 22.4.2022 MYNDIGHETSUTLÅTANDEN OCH PLANKONSULTENS BEMÖTANDEN 12.10.2023, 16.8.2024." Bemötanderapporten finns som följmaterial till planen: **2. J.**

I bemötandena framför plankonsulten att de justeringar och preciseringar som presenterats i bemötandena ska införas i det slutliga förslaget till stranddetaljplan/den slutliga stranddetaljplanen för Drottningstrand. Justeringarna är ringa och planförslaget behöver inte läggas fram offentligt på nytt. Markägaren i planområdet har för sin del godkänt bemötandena och de föreslagna justeringarna/uppdateringarna.

7.1. Justeringar och uppdateringar som gjorts utifrån utlåtandena samt efter myndighetssamrådet 12.12.2023

- MY-området utvidgas ändra till södra/sydvästra gränsen av fastigheten Nygård så, att klibbal-skärret (EN) som tagits upp i naturinventeringen ingår i sin helhet i planen (med dubbelbeteckningen luo). MY-området utvidgas även i fastigheten Nygårds mellersta del så, att den *friska/fuktiga mesotrofa lunden* (VU) inkluderas helt i planen.
- En reservering för en 20 m² stor parktransformator markeras på kartan i enlighet med Caruna Ab:s utlåtande.
- Enligt byggnadstillsynens utlåtande antecknas 5 meter som maximal bredd på körförbindelsen.
- En bestämmelse om grundvatten ("pv") läggs till på plankartan och bland planbestämmelserna i enlighet med NTM-centralens framställan: *"Området ligger delvis på ett grundvattenområde som lämpar sig för vattenförsörjning. Grundvattnets kvalitet eller kvantitet får inte äventyras. Byggnad och annan markanvändning kan begränsas av förbudet mot förorening av grundvatten i miljövårdslagen samt av bestämmelserna om tillståndsplikt i vattenlagen."*
- De granskningar och bedömningar som grundar sig på MBL 73 § och 6 § i grundlagen presenteras mer ingående i bilaga 1 till bemötanderapporten. Ett referat över granskningarna läggs till i planbeskrivningen. Granskningarna i sig förutsätter inga ändringar i planlösningen.
- Beteckningen för de naturobjekt som avses i NTM-centralens utlåtande (EN, sandstränder vid Östersjön) ändras från "luo" till "luo-1" (två sandstränder). Övriga områden som är särskilt viktiga med tanke på naturens mångfald betecknas som "luo"-objekt. "Luo"-objekt finns både på stranden och i inlandet.
 - Planbestämmelsen för **luo-1**-objekt uppdateras till följande form: *"Område som är särskilt viktigt med tanke på naturens mångfald: Områdets naturvärden ska bevaras. De natur- och miljövärden som utgör underlag för avgränsningen av området beskrivs i den 20.8.2021 daterade naturinventeringen. Inga konstruktioner eller anordningar (t.ex. stigar till stranden, altaner eller bryggor) får byggas i området. Sandstranden får användas för vistelse i strandområdet."*
 - Planbestämmelsen för **luo**-objekt uppdateras till följande form: *"Område som är särskilt viktigt med tanke på naturens mångfald: Områdets naturvärden ska bevaras. De natur- och miljövärden som utgör underlag för avgränsningen av området beskrivs i den 20.8.2021 daterade naturinventeringen."*
- Bestämmelsen som gäller byggande av bryggor omformuleras enligt följande: Utan lovförfarande är det inte tillåtet att bygga nya bryggor i planområdet. En brygga, bryggbank eller vågbrytare får inte sträcka sig längre än 15 meter från den befintliga strandlinjen.
 - Enligt instruktioner från Hangö stad ändrades bestämmelsen om bryggor ännu i slutskedet av processen så, att delen om tillstånd för byggande lämnades bort och bara bestämmelsen om bryggbankar bibehölls: *"En brygga, bryggbank eller vågbrytare får inte sträcka sig längre än 15 meter från den befintliga strandlinjen."*

- MY-områden som gränsar till stranden av fastigheten Drottningstrand ändras till MY-1-området (se följande RA- och MY-1-planbestämmelse).
- En bestämmelse (ett utkast till bestämmelse) ges om trädbeståndet och marken i RA- och MY-1-områden enligt följande: *"I MY-1- och RA-områden ska gamla och resliga träd bevaras och klippområdena och den övriga markgrunden bevaras så orörda och i ett så naturligt tillstånd som möjligt utanför de områden som ska bebyggas eller användas till vägar och förbindelser. Träd i dåligt skick och träd som gör det farligt att vistas på området får avlägsnas."* Se den slutliga bestämmelsedelen med motiveringar i punkt 7.3: *I MY-1- och RA-områdena ska klippområdena och den övriga markgrunden bevaras så orörd och i ett så naturligt tillstånd som möjligt utanför de områden som ska bebyggas eller användas till vägar och förbindelser.*
- Bestämmelsen för del av område som betecknats med punktrastering uppdateras till följande form: *"Del av område som har särskild landskapsmässig betydelse: I området får man inte bygga terrasser eller placera andra anordningar eller konstruktioner som inverkar negativt på landskapsbilden."*
- Riktgivande sträckningar för vattenledningarna läggs till i planen.
- Följande allmänna bestämmelse uppdateras: *Byggrätten från M-, M-1-, MY- och MY-1-områdena har överförts till RA-kvartersområdena i denna stranddetaljplan, förutom där byggrätt har anvisats separat i ett M- eller M-1-område i planen.*
- Byggnadsytan i kvarteren 1 och 2 för fritidsbostäder har justerats något så, att fritidsbostaden (150 vy-m²) ska rymmas bättre inom de bullerkurvor som har lägre värden i den mer exakta bullermodelleringen (se bilaga 2 till bemötandena, bilderna 3a och 5a).
- Övriga smärre justeringar bl.a. i beskrivningstexten.
- I nordvästra hörnet av kvarter 1 har en bestämmelse om ett eventuellt bullerhinder lagts till:
 - *"Riktgivande område där man efter behov kan bygga en jordvall, en ekonomibyggnad eller en annan konstruktion för att dämpa konsekvenser av skjutbuller för RA-byggplatsen. Ovansidan av bullerhindret är på samma höjd som klippområdet på dess östra sida (ca + 10 m)."* Lösningen grundar sig på temafiguren på bild 3b i bilaga 2 till bemötandena, som visar att en jordvall har en klart bullerdämpande effekt.

De justeringar och uppdateringar som lagts fram ovan i punkt 7.1 har införts i stranddetaljplanen för Drottningstrand och planen har daterats 22.4.2022, 14.10.2024. Det framlagda planförslaget har dateringen 22.4.2022. Bemötandena, plankartan, planbestämmelserna som lämnades in till myndigheternas samråd samt det övriga materialet har dateringen 12.10.2023. Det slutliga planmaterialet har daterats 31.10.2024.

I följmaterialet (punkt **2.M.**) ingår också en sammanfattning av kommentarerna på myndigheternas samråd 12.12.2023: "Sammanfattning av myndigheternas samråd 12.12.2023, Del A".

De synpunkter och ställningstaganden som gäller modelleringen av skjutbullret från Syndalen behandlas nedan i avsnitt 7.2.

7.2. Hur skjutbullret från Försvarmaktens verksamhet i Syndalen har beaktats i planläggningen.

Bullerkonsekvenserna av Försvarmaktens skjutverksamhet i Syndalen för Tvärminneområdet och planen för Drottningstrand har behandlats mycket heltäckande i avsnitt 6.8.1.–6.8.4 i denna planbeskrivning. I granskningarna har det konstaterats att det beträffande bullret inte behöver göras några ändringar i stranddetaljplanen för Drottningstrand (i det framlagda planförslaget) och att fritidsbostäder kan byggas på de byggplatser som i planen har anvisats för fritidsboende.

I sammanfattningen av Ramboll Oy:s modellering av skjutbullret (se följmaterial **2.H.**): "Ramboll Oy, Hanko-Syndalen-Tvärminne, ampumaharjoitusalueen, melumallinnus, meluselvitys,

1510078133, 29.9.2023.”) konstateras att man i arbetet inför planeringen av stranddetaljplanen i Tvärminne, Hangö med hjälp av bullermodellering hade utrett de årliga bullernivåerna uttryckt i L_{Rden} som uppkommer av skjutområdet. Bullerberäkningen gjordes i enlighet med Miljöministeriets anvisning om bedömning av buller från tunga vapen och sprängningar (“Raskaiden aseiden ja räjäytysten melun arviointi (1/2018)”, 1/2018) och tar fasta på skjutningarna med tunga vapen enligt uppgifter om antalet avfytrade skott år 2022 som erhållits från Försvarsmakten. Det tillämpliga riktvärdet 55 dB underskrids i området med byggplatser för fritidsbostäder, i södra delen av fastigheten 78–401–3–27. Endast en liten del av nordvästra hörnet (av fastigheten) faller inom bullerområdet. Detta hörn har i planen betecknats som ett jord- och skogsbruksområde.

I avsnitten 6.8.1–6.8.4 i planbeskrivningen konstateras att skjutbullernivån vid de planerade fritidshusen är klart under bullerområdesgränsen 55 dB.

Försvarsmakten hade i sitt utlåtande om planförslaget framfört att RA-byggplatsen i det nordöstra hörnet av planen för Drottningstrand (ett bebyggt objekt) får vara men att nya inte får anvisas.

På myndigheternas samråd (promemoria 12.12.2023 – A) och efter samrådet väcktes diskussion om hur utgångsdata om skjutbullret bör inhämtas och hur man vid modelleringen av bullret t.ex. kan beakta tidslinjer. Det är också viktigt att utreda om man vid skjutverksamheten ska iaktta bestämmelserna i miljötillståndet eller om man enligt NTM-centralens uppfattning kan förbigå dem i fråga om planen för Drottningstrand. I miljötillståndet tas tydligt ställning till ordnandet av skjutverksamheten och i bestämmelserna förutsätts bland annat att Försvarsmakten i sin verksamhet ska sträva efter att minska bullerområdet (55 dB) i riktning mot bosättning. Diskussionerna fördes per e-post och efter det egentliga samrådet, och därför har ingen egentlig promemoria upprättats över dem. Delar av innehållet i diskussionen har dock refererats i planbeskrivningen och dessutom bl.a. i beredningstexterna inför den administrativa behandlingen och i annat följmateriel till planen (inofficiella sammanfattningar som sammanställts av plankonsulten).

7.3. Smärre justeringar och uppdateringar som gjorts i slutskedet av planarbetet.

I fråga om baskartan förutsatte staden några smärre preciseringar.

En del av bestämmelsen för MY-1- och RA-områdena ändrades till följande form: *”Klippområdena och den övriga markgrunden ska bevaras så orörd och i ett så naturligt tillstånd som möjligt utanför de områden som ska bebyggas eller användas till vägar och förbindelser.”*

I fråga om trädbeståndet (gamla, resliga träd) föreslog staden att bevarandet av resliga träd tryggas tillräckligt och bäst i anslutning till den utredning/det tillståndsförfarandet som förutsätts i MBL 128 § (se även punkt 8.1.).

8. GENOMFÖRANDET AV STRANDETALJPLANEN

8.1. Ansvar för genomförandet

Markägaren ansvarar för genomförandet av stranddetaljplanen.

På stranddetaljplaneområdets RA-, MY- och MY-1-områden samt på luo- och luo-1-delområdena gäller åtgärdsbegränsning enligt 128 § i markanvändnings- och bygglagen. MBL 128 §: *”Sådant jordbyggnadsarbete och sådan trädfällning eller någon annan härmed jämförbar åtgärd som förändrar landskapet får inte vidtas utan tillstånd (åtgärdsbegränsning).”*

För MY-1- och RA-områdena gäller även följande bestämmelse: *”Klippområdena och den övriga markgrunden bevaras så orörd och i ett så naturligt tillstånd som möjligt utanför de områden som ska bebyggas eller användas till vägar och förbindelser.”* I samband med tillståndsprövning ska det även bedömas bl.a. hur denna bestämmelse om MY-1- och RA-områdena uppfylls i byggnadsplanerna. Dessutom ska det granskas hur eventuella resliga och gamla träd i MY-1- och RA-områdena tas i beaktande i byggnadsplanerna och hur de bevaras i mån av möjlighet.

8.2. Tajmning av genomförandet

Genomförandet kan inledas genast när planen har vunnit laga kraft.

8.3. Uppföljning av genomförandet

Uppföljningen av genomförandet sker inom ramen för den normala byggnadstillsynen i Hangö stad.

9. KONTAKTUPPGIFTER

Hangö stad

Hangö stad, Sandövägen 2, 10960 Hangö
Kukka-Maaria Luukkonen
Stadsgeodet
Tfn 040 135 9281
e-post: kukka-maaria.luukkonen(a)hanko.fi
Stadens webbplats: www.hango.fi

Plankonsult

Kiinteistökehitys ja kaavoitus SKLM OY
Lerkransvägen 12, 02780 Esbo
DI Seppo Lamppu
Tfn 040 867 4451
e-post: seppo.lamppu(a)kaavoitus.fi

Underkonsult till plankonsulten

Studio MAYKO
Landskapsarkitekt MARK, utarbetare av planen YKS 696, Emmi Lamppu

Källor

- ¹ L. Erävuori & J. Kiiski. 20.8.2021. Drottningstrandin asemakaavamuutos, Lepakko-, kasvillisuus- ja luontotyypiselvitys. Sitowise 2021
- ² L. Erävuori & J. Kiiski. 20.8.2021. Drottningstrandin asemakaavamuutos, Lepakko-, kasvillisuus- ja luontotyypiselvitys. Sitowise 2021
- ³ L. Erävuori & J. Kiiski. 20.8.2021. Drottningstrandin asemakaavamuutos, Lepakko-, kasvillisuus- ja luontotyypiselvitys. Sitowise 2021
- ⁴ L. Erävuori & J. Kiiski. 20.8.2021. Drottningstrandin asemakaavamuutos, Lepakko-, kasvillisuus- ja luontotyypiselvitys. Sitowise 2021
- ⁵ L. Erävuori & J. Kiiski. 20.8.2021. Drottningstrandin asemakaavamuutos, Lepakko-, kasvillisuus- ja luontotyypiselvitys. Sitowise 2021
- ⁶ L. Erävuori & J. Kiiski. 20.8.2021. Drottningstrandin asemakaavamuutos, Lepakko-, kasvillisuus- ja luontotyypiselvitys. Sitowise 2021
- ⁷ L. Erävuori & J. Kiiski. 20.8.2021. Drottningstrandin asemakaavamuutos, Lepakko-, kasvillisuus- ja luontotyypiselvitys. Sitowise 2021.
- ⁸ L. Erävuori & J. Kiiski. 20.8.2021. Drottningstrandin asemakaavamuutos, Lepakko-, kasvillisuus- ja luontotyypiselvitys. Sitowise 2021
- ⁹ J. Hietaranta FL / Ekotoni Oy. 10.8.2007. Hangon kaupunki, Drottningstrand, Luontoselvitys. 24.4.2007/10.8.2007.
10 A. Riihimäki 22.10.2009. Tvärminnen kylän vesialueen vesikasvillisuuskartoitus Natura 2000 alueella.
11 A. Riihimäki 22.10.2009. Tvärminnen kylän vesialueen vesikasvillisuuskartoitus Natura 2000 alueella.
- ¹² L. Erävuori & J. Kiiski. 20.8.2021. Drottningstrandin asemakaavamuutos, Lepakko-, kasvillisuus- ja luontotyypiselvitys. Sitowise 2021.
- ¹³ V. Laakso, J. Stenberg, Mikroliitti Oy 2014. Hanko Tvärminne ranta-asemakaava-alueen muinaisjännösinventointi.
- ¹⁴ Miljöförvaltningens gemensamma webbtjänst: De riksomfattande målen för områdesanvändningen 14.8.2013, uppdaterat 29.3.2018. <https://www.ymparisto.fi/sv/byggda-miljon/planlaggning-och-omradesanvandning/riksomfattande-mal-omradesanvandningen> . [5.3.2021]
- ¹⁵ Miljöförvaltningens gemensamma webbtjänst: De riksomfattande målen för områdesanvändningen 14.8.2013, uppdaterat 29.3.2018. <https://www.ymparisto.fi/sv/byggda-miljon/planlaggning-och-omradesanvandning/riksomfattande-mal-omradesanvandningen>, med PDF-filen: https://www.ymparisto.fi/sites/default/files/documents/VATp%C3%A4%C3%A4t%C3%B6s14.12.2017_SV.pdf . [25.3.2022]
- ¹⁶ Miljöförvaltningens gemensamma webbtjänst: De riksomfattande målen för områdesanvändningen 14.8.2013, uppdaterat 29.3.2018. <https://www.ymparisto.fi/sv/byggda-miljon/planlaggning-och-omradesanvandning/riksomfattande-mal-omradesanvandningen>, med PDF-filen: https://www.ymparisto.fi/sites/default/files/documents/VATp%C3%A4%C3%A4t%C3%B6s14.12.2017_SV.pdf . [25.3.2022]
- ¹⁷ Hangö stad 1984. Strandgeneralplan. Kan hämtas: https://map.hanko.fi/kaavadokumentit/502_kaava.pdf . [25.8.2021]
- ¹⁸ Hangö stad 1984. Strandgeneralplan. Kan hämtas: https://map.hanko.fi/kaavadokumentit/502_kaava.pdf . [25.8.2021]
- ¹⁹ Hangö stad 2019. Planläggningsöversikt. Kan hämtas: https://www.hanko.fi/files/13476/Kaavoituskatsaus2019_Kaavoitusprosessilla.pdf . [10.8.2021].
- ²⁰ Hangö stad 2022. Miljönämnden: Protokoll 27.1.2022/§ 15. <https://www.hanko.fi/city/djulkaisu/cgi/DRE-QUEST.PHP?page=meetingitem&id=20224499-15> . [25.3.2022]
- ²¹ Hangö stad. Anvisningar för byggande. https://www.hanko.fi/sv/boende_och_miljo/byggande/anvisningar_for_byggande, med PDF: https://www.hanko.fi/files/10330/Byggnadsordning_sv_med_kartbilagor.pdf . [26.8.2021]
- ²² Hangö stad. Anvisningar för byggande. https://www.hanko.fi/sv/boende_och_miljo/byggande/anvisningar_for_byggande, med PDF: https://www.hanko.fi/files/10330/Byggnadsordning_sv_med_kartbilagor.pdf . [26.8.2021]
- ²³ Hangö stad. Anvisningar för byggande. https://www.hanko.fi/sv/boende_och_miljo/byggande/anvisningar_for_byggande, med PDF: https://www.hanko.fi/files/10330/Byggnadsordning_sv_med_kartbilagor.pdf . [26.8.2021]
- ²⁴ Hangö stad. Anvisningar för byggande. https://www.hanko.fi/sv/boende_och_miljo/byggande/anvisningar_for_byggande, med PDF: https://www.hanko.fi/files/10330/Byggnadsordning_sv_med_kartbilagor.pdf . [26.8.2021]
- ²⁵ Hangö stad. Anvisningar för byggande. https://www.hanko.fi/sv/boende_och_miljo/byggande/anvisningar_for_byggande, med PDF: https://www.hanko.fi/files/10330/Byggnadsordning_sv_med_kartbilagor.pdf . [26.8.2021]
- ²⁶ L. Erävuori & J. Kiiski. 20.8.2021. Drottningstrandin asemakaavamuutos, Lepakko-, kasvillisuus- ja luontotyypiselvitys. Sitowise 2021.
- ²⁷ L. Erävuori & J. Kiiski. 20.8.2021. Drottningstrandin asemakaavamuutos, Lepakko-, kasvillisuus- ja luontotyypiselvitys. Sitowise 2021.
- ²⁸ L. Erävuori & J. Kiiski. 20.8.2021. Drottningstrandin asemakaavamuutos, Lepakko-, kasvillisuus- ja luontotyypiselvitys. Sitowise 2021.
- ²⁹ T. Markula och T.Lahti (Akukon Oy / TL Akustiikka) 23.11.2018. Syndalenin ampuma- ja harjoitusalue, Ympäristömeluselvitys, uppdatering 2018.
- ³⁰ T. Markula och T.Lahti (Akukon Oy / TL Akustiikka) 23.11.2018. Syndalenin ampuma- ja harjoitusalue, Ympäristömeluselvitys, uppdatering 2018.
- ³¹ T. Markula och T.Lahti (Akukon Oy / TL Akustiikka) 23.11.2018. Syndalenin ampuma- ja harjoitusalue, Ympäristömeluselvitys, uppdatering 2018.

Blankett för uppföljning av detaljplanen

Basuppgifter och sammandrag

Kommun	078 Hangö	Datum för ifyllning	
Planens namn	Stranddetaljplan för Drottningstrand		
Datum för godkännande		Förslagsdatum	31.10.2024
Godkännare		Dat. för meddel. om anh.gör.	17.02.2022
Godkänd enligt paragraf		Kommunens plankod	
Genererad plankod			
Planområdets areal [ha]	10,9818	Ny detaljplaneareal [ha]	10,9818
Areal för underjordiska utrymmen [ha]		Detaljplaneändringens areal [ha]	

Stranddetaljplan	Strandlinjens längd [km]	0,54	
Byggplatser [antal]	Med egen strand	3	Utan egen strand
Fritidsbost.byggpl. [antal]	Med egen strand	3	Utan egen strand

Områdesreserveringar	Areal [ha]	Areal [%]	Våningsyta [m ² vy]	Exploateringsstal [e]	Ändring i areal [ha +/-]	Ändring i våningsyta [m ² vy +/-]
Sammanlagt	10,9818	100,0	710	0,01	10,9818	710
A sammanlagt						
P sammanlagt						
Y sammanlagt						
C sammanlagt						
K sammanlagt						
T sammanlagt						
V sammanlagt						
R sammanlagt	1,4438	13,1	660	0,05	1,4438	660
L sammanlagt						
E sammanlagt						
S sammanlagt						
M sammanlagt	9,5380	86,9	50	0,00	9,5380	50
W sammanlagt						

Underjordiska utrymmen	Areal [ha]	Areal [%]	Våningsyta [m ² vy]	Ändring i areal [ha +/-]	Ändring i våningsyta [m ² vy +/-]
Sammanlagt					

Byggnadsskydd	Skyddade byggnader		Ändring i skyddade byggnader	
	[antal]	[m ² vy]	[antal +/-]	[m ² vy +/-]
Sammanlagt				

Underbeteckningar

Områdesreserveringar	Areal [ha]	Areal [%]	Våningsyta [m ² vy]	Exploateringsstal [e]	Ändring i areal [ha +/-]	Ändring i våningsyta [m ² vy +/-]
Sammanlagt	10,9818	100,0	710	0,01	10,9818	710
A sammanlagt						
P sammanlagt						
Y sammanlagt						
C sammanlagt						
K sammanlagt						
T sammanlagt						
V sammanlagt						
R sammanlagt	1,4438	13,1	660	0,05	1,4438	660
RA	1,4438	100,0	660	0,05	1,4438	660
L sammanlagt						
E sammanlagt						
S sammanlagt						
M sammanlagt	9,5380	86,9	50	0,00	9,5380	50
M-1	3,1984	33,5	50	0,00	3,1984	50
M	3,7483	39,3	0		3,7483	0
MY	2,5913	27,2	0		2,5913	0
W sammanlagt						